

Հաստատված է

ՀՀ Շիրակի մարզի «Գյումրու №29 հիմնական դպրոց » ՊՈԱԿ-ի

Կառավարման խորհրդի նախագահ՝ Արուս Պետրոսյան

«ԳՅՈՒՄՐՈՒ N 29 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ ՆԵՐՔԻՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

ՀՀ Շիրակի մարզի «Գյումրու №29 հիմնական դպրոց »

ՊՈԱԿ –ի տնօրենի պ/կ Ն.Մինասյան

2023-2024 ուստարի

Մաս 1.

Ընդհանուր տեղեկություններ հաստատության մասին

Հաստատության անվանումը, համարը

ՀՀ Շիրակի մարզի «Գյումրու №29 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ

Հաստատության հասցեն

ՀՀ Շիրակի մարզ ք. Գյումրի, Մանուշյան 7

Հաստատության հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն

Հեռ.՝ 031299313

Էլ. հասցե՝ gyumri29schools@gmail.com

Վեբ կայք՝ 29school.am

Հ ա ջ վ ե տ վ ու թ յ ու ն

**Մաս 1.Ընդհանուր տեղեկություններ
հաստատություն մասին¹**

Հաստատություն անվանումը, համարը

<<Գյումրի 29 հիմնական դպրոց>> ՊՈԱԿ

Հաստատություն հասցեն

Մանուշյան 7

Հաստատություն հենախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն

031239313 Gyumri29@schools.am

Հաստատություն ինտերնետային կայքի հասցեն -
Gyumri29.schools.am

**Աղյուսակ 1. Դասարանների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2
ուստարիներին² համար**

Դասարանների թիվը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխություններ դիտարկված (աճ կամ նվազում)
1-ին դասարան	2	2	2	նույնը
2-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
3-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
4-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
5-րդ դասարան	3	2	2	նվ
6-րդ դասարան	2	3	2	նվ
7-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
8-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
9-րդ դասարան	2	2	2	նույնը
նախակրթարան	1	1	1	նույնը
Ընդամենը	20	20	19	

Դասարանների թիվը մնացել է նույնը՝
փոփոխություններ պայմանավորված է միայն մի օղակը
հաջորդ դասարան տեղափոխվելու հետ:

**Աղյուսակ 2. Ստորադասարանների սովորողների թիվը՝
ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիներին համար**

Սովորողների թիվը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխություններ դիտարկված (աճ կամ նվազում)
---------------------	----------------------	----------------------	----------------------	--

¹Մաս 1-ում լրացված տվյալները պետք է համապատասխանեն ՀՀ ԿԳ նախարարության <<Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների գործունեության մասին հաշվետվության>> տվյալներին:

²Այսն հաջորդող բոլոր այդպիսի տվյալներում ներառվում են նաև փոփոխությունների դինամիկան՝ մեկնաբանելի և անվազման պատճառները:

1-ի ն դ աս ար ան	49	45	58	աճ
2-ր դ դ աս ար ան	51	50	43	նվ
3-ր դ դ աս ար ան	64	53	50	նվ
4-ր դ դ աս ար ան	57	60	49	նվ
5-ր դ դ աս ար ան	61	57	53	նվ
6-ր դ դ աս ար ան	34	57	51	նվ
7-ր դ դ աս ար ան	42	38	58	աճ
8-ր դ դ աս ար ան	43	36	36	նվ
9-ր դ դ աս ար ան	46	42	36	նվ
Ն ախակ ր թ ար ան	22	22	12	նվ
Ը ն դ ամ ե ն ը	479	460	446	

Որոշ օղակներում աշակերտներին թվի նվազումը պայմանավորված է դպրոցի անբարենպաստ աշխարհագրական դիրքով .300-500մ հեռավորությունը դպրոցների ու վարժարանների առկայությունը, տնակայնի թաղամասից բնակիչների տեղափոխվելը նորակառույց թաղամաս:

Աղյուսակ 3.Ընդհանուր տվյալներ սովորողների վերաբերյալ`ընթացիկ և նախորդ 2ուստարին երի համար

Ցուցանիշը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխություններ դիտարկելու (աճ կամ նվազում)
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվասկզբին` տվյալ ուստարվա սեպտեմբերի 1-ի դրույթով	447	460	446	նվ
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա վերջին` տվյալ ուստարվա մայիսի 25-ի դրույթով	448	459	446	աճ
Ուսումնական տարվա ընթացքում ընդունված սովորողների թիվը	20	7	45	աճ
Ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացած սովորողների թիվը	28	14	34	աճ

Երեք ուսումնական տարում էլ աշակերտներին թվի աճ է նկատվել ,ինչը պայմանավորված է նրանով ,որ դպրոց հաճախում են նաև տնակներից մշտական բնակություն վայր տեղափոխված աշակերտները ;Տեղափոխություն ունեցող մակերպում է դպրոցը :

Աղյուսակ 4.Ընդհանուր տվյալներ ուսուցիչների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի	Փոփոխություններ դիտարկված (աճ կամ նվազում)
Ուսուցիչների ընդհանուր թիվը	31	32	32	աճ
Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանաթենվածությունը կամ դրույքաչափը (մեկ ուսուցչի միջին ծանաթենվածությունը յուր շաբաթական ժամաքանակը . հաշվարկի ձևը՝ հաստատության տվյալ առարկայից շաբաթեկան ընդհանուր դասաժամերի և ուսուցիչների թվի հարաբերությունը)	0,8դր	0,8դր	0,8դր	

Վերլուծել ուսուցիչների թվաքանակի, միջին
ծանաթենվածության փոփոխության պատճառները,
կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել
հիմնախնդիրներին լուծման ուղիներ
(անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ
տողեր):

**Աղյուսակ 5.Տվյալներ ուսուցիչների տարիքային
բաշխվածության վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2
ուստարիների համար**

Ուսուցիչների թիվը	2021- 2022 ուստարի	2022- 2023 ուստարի	2023- 2024 ուստարի	Փոփոխություններ դիտարկված (աճ կամ նվազում)
Մինչև 30 տարեկան	1	-	1	
31-ից 40տարեկան	11	12	7	աճ 9%
41ից -50տարեկան	3	2	3	նվ 33%
51-ից -55տարեկան	3	2	3	նվ 33%
56տարեկան և	14	16	18	աճ 14%

ավելի				
-------	--	--	--	--

Մինչև 30 տարեկան ուսուցիչների թվաքանակը ամենաքիչն է, քանի որ աշակերտների թվի նվազման պատճառով ուսուցիչների համակազմը չի համալրվել նոր ուսուցիչներով: Օրենքը թույլ է տալիս աշխատել նաև թոշակառու ուսուցիչներին, ինչի արդյունքում ուսուցչական կազմը համալրելու կարիք չի ինքնուրույն:

Աղյուսակ 6. Տվյալներ հաստատության ղեկավար և վարչական կազմի վերաբերյալ

Անունը, ազգանունը, հայրանունը	Պաշտոնը	Տվյալ պաշտոնում աշխատելու ժամանակահատվածը	Տվյալ հաստատությունում աշխատելու ժամանակահատվածը	Պետական պարգևները, կոչումները և այլն
Գ.Բիչախյան	Տնօրեն	14 տարի	34	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության 2 նորհակալագիր (24.12.2004թ.)
Պետրոսյան Արուս	Տնօրենի տեղակալ	30	45	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության 2 նորհակալագիր
Հարությունյան Բ.	Մ.Կ.Ա	10	25	
Չ.Առաքելյան	Հաշվապահ	48	27	
				

Աղյուսակ 7. Տվյալներ հաստատության կառավարման խորհրդի կազմի վերաբերյալ

Անուն, ազգանուն, հայրանուն	Աշխատանքի վայրը, գրադեցրած պաշտոնը	Կրթությունը	Հաստատության խորհրդի կազմում ընդգրկված լինելու	Պետական պարգևները, կոչումները և
----------------------------	------------------------------------	-------------	--	---------------------------------

			Ժամանակահատվածը	այլ ն
Գալի ն ա Կասեմյան	ՀՀ ԿԳՄՍ -ի Կոդմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Արիգա Ռաֆայելյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Վաղինակ Հովհաննիսյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Լիլիթ Մուրադյան	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան	Բարձրագույն	2022թ.	
Կարեն Վարդանյան	Բարձրագույն	2022թ.		
Պետրոսյան Արուս	Մանկավարժական խորհրդի Կոդմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Ասլանյան Մանուշ	Մանկավարժական խորհրդի Կոդմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Մարտիրոսյան Տիգրան	Ծնողական խորհրդի Կոդմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	
Տաթևիկ Հարությունյան	Ծնողական խորհրդի Կոդմից առաջադրված	Բարձրագույն	2022թ.	

Վերլուծել խորհրդի աշխատանքը, հիմնախնդիրները և կատարել առաջարկություններ խորհրդի կազմի և գործունեության բարելավման ուղղությամբ (անհրաժեշտության դեպքում՝ ավելացնել լրացուցիչ տողեր)։

խորհրդի աշխատում է դպրոցի օրինակելի կանոնադրության և ախտեսված իրադրությունների

2 րջանակում: Խորհրդի նիստերը գումարվել են
ուսումնական հաստատություն կանոնադրությամբ
նախատեսված ժամկետներում և դեպքերում էր ստ
ժամանակացույցի Պահպանվել է նիստերի
արձանագրության մատյանի գործածման կարգը:
Պահպանվել են Խորհրդի լիազորությունների
2 րջանակում նախատեսված բոլոր գործառնությունները:

Մաս 2.3 աստատություն սովորողներին և
աշխատակազմի անվտանգ
կենսաապահովումն ու կրթությունը և առողջությունը
պահպանումը

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության բնորոշման համաձայն՝ առողջությունը ոչ միայն հիվանդությունների բացակայությունն է, այլև անձի հոգևոր, ֆիզիկական, կենսաբանական, սոցիալական և ինքնագնահատական բարեկեցությունը: Աճող սերնդի հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ուներդաշնակ զարգացումը հանրակրթության կարևորագույն նպատակներից է: Ուստի հաստատության խնդիրն է՝ ապահովել անվտանգ ուսումնական գործընթացի իրականացում և սովորողների հոգևոր, ֆիզիկական, կենսաբանական, սոցիալական և ինքնագնահատական բարեկեցությունն ու համակողմանի զարգացումը:

Հաստատության գործունեության լիարժեք, գնահատման գործընթացը ներառում է ուսումնական միջավայրի անվտանգություն գնահատումը, որը վերաբերում է ոչ միայն սովորողների անվտանգ և առողջ կենսաապահովմանը, այլև նաև ուսուցիչների, վարչական ու սպասարկող անձնակազմի համար աշխատանքի, կյանքի և առողջության պահպանման համար անվտանգ պայմաններ ապահովելուն: Հաստատությունում սովորողները և աշխատակազմը կարող են հայտնվել արտակարգ կամ վտանգավոր իրավիճակներում, բխվել ամենատարբեր պատահարների, վթարների կամ աղետների հետ: Ուստի, հաստատության ներքին գնահատման գործընթացում անվտանգություն ապահովմանը և առողջության պահպանմանը վերաբերող ցուցանիշների և չափանիշների ներառումը ենթադրում է, որ հաստատությունը պետք է գնահատի սովորողների և աշխատակազմի ֆիզիկական և հոգեկան առողջությունը ու անվտանգությունը սպառնացող առկա և հնարավոր վտանգները, միաժամանակ քայլեր ձեռնարկի դրանք վերացնելու ուղղությամբ: Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգություն ապահովումը չի հանդուրժում սպասողական, պասիվ

կեցվածք, այլ պահանջում է ակտիվ նախաձեռնողական աշխատանք:

Հաստատու թյուրում սովորողներին և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեության և առողջության պահպանման գնահատման չափանիշները հետևյալն են:

2.1. Հաստատու թյուրում պահպանում է շենքի և տարածքի անվտանգ շահագործումը.

1. հաստատու թյան տարածքը ցանկապատված է փողոցի կողմից և անվտանգ է սովորողներին ազատ տեղաշարժման համար.
2. հաստատու թյան տարածքը գտնվում է ավտոճանապարհային գոտուց բավարար հեռավորության վրա և/կամ հաստատու թյան շրջակայքում կան բավարար անվտանգ անցումներ (վերգետնյա, ստորգետնյա և այլն).
3. արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատու թյան շենքին.
4. հաստատու թյան տարածքը մաքուր է, իսկ լաբորատորիաներում օգտագործվող այրվող և այլ վտանգավոր նյութերի թափոնները, աղբը կանոնավորապես հավաքվում են հատուկ աղբարկղներում և դուրս են բերվում հաստատու թյան տարածքից.
5. հաստատու թյան ամբողջ տարածքում պարբերաբար իրականացվում են միջոցառումներ կրթողների և վտանգավոր միջատների, թափառող շների, կատուների և այլ կենդանիների դեմ:

2.1. կետում բերված չափանիշներին հաստատու թյան համապատասխանության թյուրում իրականացվում է դիտարկում-փաստագրում մեթոդով և/կամ հարցումների միջոցով:

Հաստատու թյունն իր ներքին գնահատման հաշվետվության կազմման ժամանակ այս մասի պատրաստման համար պետք է վարի և թղթային ու էլեկտրոնային տարբերակներով պահպանի ինքնավերլուծության **հատուկ գրանցամատյան**: 2.1. կետում նշված 1-ից 5 չափանիշները դիտարկելով թիրախային, հաստատու թյունն այդ հատուկ գրանցամատյանում ազատ շարադրանքով պետք է նկարագրի՝ իր տարածքի, շենքի ու շինությունների, գույքի անվտանգ շահագործման, սովորողների և աշխատակիցների անվտանգ կենսագործունեության ապահովման և առողջության պահպանման հետևապատճիճակը և առկա խնդիրները:

Գրանցամատյանի լրացման նպատակով հաստատու թյունը պարբերաբար պետք է իրականացնի **դիտարկումներ**: Դիտարկումները պետք է իրականացվեն հաստատու թյան տնօրենի հրամանով ձևավորված

հանձնախմբի³ կողմից՝ համաձայն հաստատված ժամանակացույցի, ոչ պակաս, քան յոթ անգամ 2 անգամ: Դիտարկումների արդյունքում գրանցամատյանում պետք է կատարվեն գրառումներ: Դիտարկման շրջաց կատարելիս հանձնաժողովը պետք է նկարագրի առկա իրավիճակը և արձանագրի բացահայտված շեղումներն ու անհամապատասխանությունները: Դիտարկումների և գրառումների հիման վրա հաստատությունը պետք է կատարի իրավիճակի **վերջնական գնահատում**: Վերջինս նպատակահարմար է կատարել նոր ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակի նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում՝ տարեկան 2 անգամ: Հաստատությունը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է իրականացնել արտահերթ դիտարկում, որի դեպքում ևս իրավիճակի արձանագրումը գրանցամատյանում պարտադիր է:

Դիտարկում-փաստագրումն իրականացնելիս հաստատությունը պետք է առաջնորդվի համապատասխան նորմատիվային և իր ներքին փաստաթղթերով: Իրավիճակը, ըստ վերը բերված 1-ից 3-րդ չափանիշների նկարագրելիս, պետք է օգտվել հաստատության պլան-հատակագծից: 4-րդ՝ աղբահանությանը, վերաբերող չափանիշի համար՝ պետք է հիմք ընդունել մարզպետների և երևանի քաղաքապետի որոշումները, իսկ 5-րդ չափանիշի համար՝ հաստատություն կողմից, ըստ անհրաժեշտության համապատասխան կազմակերպություններին (ախտահարման կանխարգելման, արտակարգ իրավիճակների ծառայության) հետ կնքված պայմանագրերը: Համապատասխան փաստաթղթերի առկայության և գործողության ժամկետների, այդ թվում՝ պայմանագրերի, կատարման մասին պետք է նշվի գարգամատյանում և այնուհետ ներառվի ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ:

2.2. Հաստատության շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող չափանիշները

Հաստատությունում պահպանված են բոլոր սովորողներին և աշխատակազմի համար ուսումնական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպված են առողջության պահպանման համապատասխան ծառայության ունենումը.

2.2.4 Ետի չափանիշներն են՝

1. հաստատության շենքը վերանորոգված է.
2. հաստատության շենքը կայուն է վտանգների ազդեցությանը՝ ուժեղ քամիներ, սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և այլն.

³Կարելի է ստեղծել մեկ հանձնաժողով՝ ամբողջ ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման համար

3. հաստատու թյան 2 ենքի 2 ահագործումը
 համապատասխանում է 2 ահագործման
 անվտանգության նորմերին:

2.2. կետի 1-ին չափանիշի համար անհրաժեշտ է
 իրականացնել դիտարկում-փաստագրումը և
 արձանագրել հաստատու թյան 2 ենքի ֆիզիկական
 վիճակը ունեւել, թե ինչպիսի վերանորոգման կարիք
 ունի այն՝ կապիտալ, մասնակի կամ ընթացիկ:
 Այնուհետև ցանկալի է մանրամասնել վերանորոգման
 կարիքները և տալ դրանց մոտավոր ֆինանսական
 գնահատականը:

2.2. կետի 2-րդ չափանիշի համար դիտարկում-
 փաստագրման միջոցով պետք է արձանագրել, թե արդյոք
 2 ենքը կայուն է հետևյալ վտանգների կամ դրանցից
 որևէ մեկի ազդեցության նկատմամբ (ուժեղ քամիներ,
 սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և
 այլն):

2.2. կետի 3-րդ չափանիշի համար դիտարկում-
 փաստագրման միջոցով անհրաժեշտ է մեկ առ մեկ
 անդրադառնալ ստորև բերվող անվտանգության
 չափանիշներին և պարզաբանել, թե արդյոք
 հաստատու թյան 2 ենքի 2 ահագործումը
 համապատասխանում է 2 ահագործման անվտանգության
 հետևյալ նորմերին՝

- 2 ենքում առկա են դեպի դուրս բացվող
 պահուստային ելքեր.
- հաստատու թյան և ապահովված է կապի և
 արտակարգ իրավիճակների ազդարարման
 համակարգով.
- 2 ենքի աստիճաններին լայնությունը և դռներին
 բացվածքը համապատասխանում է պահանջվող
 նորմատիվներին, դրանք հարմարեցված են
 կրթության առանձնահատուկ պայմաններին կարիք
 ունեցող (ԿԱՊԿՈՒ) սովորողների պահանջներին.
- 2 ենքը հարմարացված է ԿԱՊԿՈՒ սովորողների
 անվտանգ տեղաշարժ և ուսուցում ապահովող
 պայմաններին՝ թեք հարթակներ, լայն դռներ և
 այլն.
- հաստատու թյան և ապահովված է սարքին
 վիճակում գտնվող հակահրդեհային
 անվտանգության լրակազմով.
- հաստատու թյան տանիքը պատված է հրակայուն
 նյութերով:

Բացի այդ հաստատու թյան 2 ենքի անվտանգությանը
 անդրադառնալիս, պետք է նկարագրել իրավիճակը՝ ըստ
 ներքոնշյալ նորմերին՝

- հաստատու թյան ոչ կռուցվածքային
 վտանգներ չկան, մասնավորապես՝

- ✓ համակարգչային սարքավորումները, հեռուստացույցները ամուրեկն տեղադրված են և ամրացված աշխատատեղերին.
- ✓ անիվներով տեղաշարժվող ծանր իրերն ամրացված են հատակին.
- ✓ բաց դարակներին հեռացված են ծաղկամանները, նկարները, դեկորատիվ իրերը.
- հաստատու թյան միջանցքների հատակները սայթաքուն չեն,
- համակարգչային դասարանը ունի մետաղյա վանդակաճաղեր.
- հաստատու թյան կահույքը համապատասխանում է անվտանգ կենսագործունեության պահանջներին, ամուրեկ բարվոք վիճակում է:

2.2. կետի հաստատու թյան շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող հետևյալ 4-ից 6-րդ չափանիշները վերաբերում են սովորողների և աշխատակազմի տարհանման պահանջներին և հետևյալն են՝

1. հաստատու թյան ունում մշակված և առկա է սովորողների և անձնակազմի տարհանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները.
2. հաստատու թյան նախարարի ու, բոլոր հարկերում, դասասենյակներում փակցված են տարհանման պլան-սխեմաները՝ համապատասխան գունային ցուցասլաքներով.
3. հաստատու թյան տարհանման ուղիները ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով:

Ներքին գնահատման նպատակով ինքնավերլուծություն հաշվետվության պատրաստման ժամանակ 2.2 կետի չափանիշներին համապատասխանության դիտարկում իրականացնելիս պետք է հիմք ընդունել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006թվականի նոյեմբերի 10-ի «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար» շինարարական նորմերի հաստատման մասին» թիվ 253-Ն հրամանը:

2.3 . Հաստատու թյան նախագծային հզորությունը նկարագրող ցուցանիշներ և չափանիշներ
Հաստատու թյան պահպանում է իր նախագծային հզորությունը.

1. Հաստատու թյան ունում սովորողների թիվը համապատասխանում է հաստատու թյան նախագծային

հզորությունը և հաստատությունը լիցենզիայով սահմանված սահմանային տեղերի:

2. Դասասենյակներում նստարանների թիվը և դրանց միջև հեռավորությունը հիմնականում համապատասխանում է նախագծային և սահմանված նորմերին:
3. Հաստատություն սովորողները «ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնական դասընթացներն անց են կացնում հաստատություն մարզադահլիճում:

Աղյուսակ 8. Տվյալներ յոթաքանչյուր դասասենյակում սեղան-նստարանների դասավորվածություն և թվի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ **20.08.2022թ.**

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Սեղան - նստարանների դասավորվածությունը (շարքերով, շրջանաձև, T-աձև, Ռ-աձև, խառը)	Սեղան - նստարանների թիվը	Սեղան - նստարանների 2 արքերի միմյանց հեռավորությունը
Դասասենյակ N1				
Մանկապարտեզ 1 խումբ	36մ ²	շրջանաձև	6/24	
Մանկապարտեզ 2 խումբ	42մ ²	շրջանաձև	9/7	
Դասասենյակ N3	42մ ²	2 արքերով	15/30	50սմ
Դասասենյակ N4	42մ ²	2 արքերով	11/20	50սմ
Դասասենյակ N5	42մ ²	2 արքերով	15/30	50սմ
Դասասենյակ N6	42մ ²	2 արքերով	14/28	50սմ
Դասասենյակ N7	42մ ²	2 արքերով	9/18	50սմ

Դասասենյակ N8	42մ ²	2 արքերով	16/32	50սմ
Դասասենյակ N9	42մ ²	2 արքերով	14/28	50սմ
Դասասենյակ N10	42մ ²	2 արքերով	15/30	50սմ
Դասասենյակ N11	42մ ²	2 արքերով	12/24	50սմ
Դասասենյակ N12	42մ ²	2 արքերով	13/26	50սմ
Դասասենյակ N13 Շախմատ	36մ ²	2 ըջանածն	15/30	1մ
Դասասենյակ N14	42մ ²	2 արքերով	12/24	50սմ
Դասասենյակ N15	42մ ²	2 արքերով	11/22	50սմ
Դասասենյակ N16	42մ ²	2 արքերով	13/26	50սմ
Դասասենյակ N17	42մ ²	2 արքերով	13/26	50սմ
Դասասենյակ N18	42մ ²	2 արքերով	16/32	50սմ
Դասասենյակ N19	42մ ²	2 արքերով	13/26	50սմ
Դասասենյակ N20	42մ ²	2 արքերով	15/30	50սմ
Դասասենյակ N21	12մ ²	2 արքերով	6/12	50սմ
Դասասենյակ N22	22	2 ըջանածն	6	
Դասասենյակ N23	23	2 արքերով	6/12	

Աղյուսակ 9. Տվյալներ յոլրաքանչյոլր դասասենյակներոլ մեկ սովորողին ընկնող մակերեսի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ **2022-2023 ոլ ստարվա ընթացք ոլ մ**

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Մեկ սովորողին ընկնող մակերեսը (քմ)	Նորմերից պակասկամ ավել մակերեսը (քմ)
Դասասենյակ N1	36մանկապարտեզ	1.44	1.44
Դասասենյակ N2	36մանկապարտեզ 42մ²	1.68	
Դասասենյակ N3	42մ²	1.5	
Դասասենյակ N4	42մ²	2.5	
Դասասենյակ N5	42մ²	1.6	
Դասասենյակ N6	42մ²	1.6	
Դասասենյակ N7	42մ²	3	
Դասասենյակ N8	42մ²	1.5	
Դասասենյակ N9	42մ²	1.5	
Դասասենյակ N10	42մ²	1.4	
Դասասենյակ N11	42 մ²	2.2	
Դասասենյակ N12	42 մ²	1.9	
Դասասենյակ N13	36մ²		
Դասասենյակ N14	42 մ²	2.8	
Դասասենյակ N15	42 մ²	2.5	
Դասասենյակ N16	42 մ²	2.2	
Դասասենյակ N17	42 մ²	1.6	
Դասասենյակ N18	42 մ²	1.5	

Դասաստեղակ N19	42 մ ²	2.3	
Դասաստեղակ N20	42 մ ²	1.7	
Դասաստեղակ N21	12 մ ²	1	
Դասաստեղակ N22	22 մ ²		
Դասաստեղակ N23			

**Մի քանի դասարան մասնակի վերանորոգվել են :
Պատուհանները ունեն վերանորոգման կարիք և դպրոցի
ջեռուցման համակարգը գտնվում է խիստ վթարային
վիճակում :**

**Մարգարահիլ իճը և հանդերձարանները ունեն
վերանորոգման կարիք : Մարգարահիլ իճը
վերանորոգվել է մասամբ, իսկ հանդերձարանները
վերանորոգվել ու կարիք ունեն :**

**2.4.3 աստատու թյան անձնակազմի և սովորողների
անվտանգ կենսագործ ունեն թյ ունը նկարագրող
չ ավանի շ ներ**

**3 աստատու թյ ունն իրականացնում է նպատակային
ուսուցողական ծրագրեր, որոնք ուղղված են
սովորողների մոտ ձևավորել ու անվտանգ
կենսագործ ունեն թյան և առողջ ապրելակերպի
կարողություն թյ ուններ ու հմտություններ .**

1. 3 աստատու թյան անձնակազմը և սովորողները
տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում
գործելու վարքական ունեւերին :
2. 3 աստատու թյան անձնակազմը և սովորողները
տեղեկացված են դպրոցում առկա անվտանգ ու թյան
միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ
տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու
տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին :
3. Տեղական վտանգների գնահատման և աղետների
պատրաստված ու թյան վերաբերյալ
հաստատու թյ ունում իրականացվում են
տարաբնույթ միջոցառումներ :
4. 3 աստատու թյ ունում առկա է աղետների
պատրաստված ու թյան, քաղաքացիական
պաշտպանված ու թյան պլան և ուսումնական տարվա

ընթացքում իրականացվում են պլանի գործարկում և վարժանքներ, վարվում է գրանցամատյան:

5. Հաստատվել է իրեն նապահովված էլեկտրականության գնահատականը:
6. Հաստատվել է իրեն բոլոր դասասանյակներում առկա են ջեռուցումն ապահովող մարտկոցներ և ջեռուցման ամիսներին դասասանյակներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
7. Հաստատվել է իրեն նապահովված էլեկտրաջօրյա հոսող խմելու ջրով:
8. Հաստատվել է իրեն հարկերում առկա են առանձնացված վերանորոգված սանհանգույցներ տղաների և աղջիկների համար:
9. Հաստատվել է իրեն բոլոր սանհանգույցներն ապահովված են էլեկտրաջօրյա հոսող ջրով և ապահովված են հիգիենայի պարագաներով (օճառով, թղթով և այլն):
10. Հաստատվել է իրեն նաև առկա է բուժկետ և կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնությունը:

Չափանիշներ 1և 2

Այդ ուսակ 10Ա. Տվյալներ արտակարգ իրավիճակներում հաստատվել է իրեն նաև առկա է և սովորողներին տեղեկացված լինել ու մասին

Դիտարկման ամսաթիվ 2023-2024 ու տարվա ընթացքում

N	Չափանիշը ՔԴԱԱԾՀԵ պլաններ 21.02.2024թ	Նշում համապատասխան փաստաթղթի և գույքի առկայություն մասին, /գրել փաստաթղթի անվանումը և ընդունման ամսաթիվը, թվարկել առկագույքը /
1.	Հաստատվել է իրեն աշխատակազմը և սովորողները տիրապետում են աղետներին ժամանակ և արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքական ունեւորին	Այո
2.	Հաստատվել է իրեն աշխատակազմը և	Այո

սոցիո-դեմոգրաֆիկական տեղեկացված են հաստատություններում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին	
---	--

Իրականացվել են հարցումներ հաստատություն աշխատակազմի և սոցիո-դեմոգրաֆիկական միջև: Հարցումների արդյունքում պարզվել է, որ սոցիո-դեմոգրաֆիկական աշխատակազմը տիրապետում են աղետների ժամանակ և արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքական ունեւորին: Պարբերաբար անցկացվում են տարահանումներ ԱԻՆ -ի կողմից, Հրդեհային անվտանգության ծառայության կողմից:

Չափանիշ 3

Աղյուսակ 10Բ. Տվյալներ տեղական վտանգների գնահատման և աղետների պատրաստվածություն ու հակազդման մեխանիզմների ուղղությամբ հաստատությունում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ

Ամսաթիվ	Դասարանը	Միջոցառման անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սոցիո-դեմոգրաֆիկական աշխատակիցների թիվը
12.05.2023թ	8,9	Պատրաստվածություն ունուցել երկրաշարժերին	70
07.12.2024թ	1-9 դ. և անձնակազմ	Տարահանման իրականացում	

Սոցիո-դեմոգրաֆիկական աշխատակիցների միջև իրականացվեցին հարցումներ. պարզվեց, որ սոցիո-դեմոգրաֆիկական գերակշիռ մասը տեղյակ են, թե ՀՀ տարածքում ինչ հնարավոր վտանգավոր երևույթներ գոյություն ունեն (փոթորիկ, երկրաշարժ, տեղատարափ,

անձրև, սողանքներ, փլուզումներ և այլն) և ինչպես
կարելի է պաշտպանվել դրանցից:

Իրագրեկումներ են անցկացվել նաև դպրոցի
աշակերտական և ուսուցչական անձնակազմների
անվտանգությունը պատերազմի ժամանակ պահպանելու
և դրանից պաշտպանվելու միջոցներ:

Առկա է 10 Գ. Տվյալներ հաստատության
քաղաքացիական պաշտպանության պլանից բխող
սովորողներին և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում
իրականացվող միջոցառումների և վարժանքների
վերաբերյալ

Ամսաթիվ	Դասարան	Միջոցառման /վարժանքի անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սովորողներին և աշխատակիցներին թիվը
07.12.2023թ	1-9 1-9	Օդային տագնապ	Դպրոցի ողջ անձնակազմը
15.01.2024թ		Դասընթաց անհատական ու զանգվածային պաշտպանության միջոցներից օգտվելու կարգ	զինվել
01.02.2024թ		Քաղաքային պաշտպանության ու ռազմական	զինվել
15.03.2024թ		Դասախոսություններ և տեխնոնիկա աղետների մասին	զինվել

Ըստ քաղաքացիական պաշտպանության պլանի՝ տարվա ընթացքում անցկացվել է տարհանում, որը
հնարավորություն է տալիս հաստատության

ան ձևակազմին և սովորողներին հմանալ, թե ինչ պես պաշտպանվել աղետներին ժամանակ:

Աղյուսակ 11 Տվյալներ հաստատություն ջեռուցման առկայություն և տեսակի վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասասենյակները / համարը / , դահլիճները, այլ սենյակները միջանցքները	Ջեռուցման ձևը, /վառելիքի տեսակը /	Ջերմաստիճանը այցի պահին	Ջեռուցման ժամերը
	Դասասենյակ N1	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N2	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N3	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N4	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N5	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N6	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N7	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N8	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N9	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N10	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N11	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N12	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա
	Դասասենյակ N13	գազ	18-20	2 ուրջ օրյա

	Դասասենյակ N14	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N15	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N16	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N17	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N18	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N19	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N20	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N21	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N22	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N23	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Դասասենյակ N25	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Միջոցառումների դահլիճ	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Ուսուցչանոց	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Ճաշարան	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա
	Միջանցքներ	գ ա գ	18-20	2 ու լ ը զ օ ր յ ա

Դպրոցի ջեռուցման համակարգը հին է, կարիք ունի
հիմնովին նորացման: Գրեթե հիմնովին շարքից դուրս
եկած և հնացած ջեռուցման կաթսաները տարվա
ընթացքում պարբերաբար վերանորոգվում են՝
նորմալ ջեռուցում ապահովելու նպատակով,
ջեռուցման մարտկոցները հին են և չեն բավարարում
ջեռուցվող մակերեսների նորմալ ջերմաստիճանի
ապահովմանը: Միջանցքներում գրեթե չկան ջեռուցիչ
սարքեր:

Դպրոցի ջերմաստիճանի պահպանման համար խիստ բացասական ազդեցություն է ն թողնում նաև պատուհանները, որոնք շահագործման համար արդեն գրեթե պիտանի չեն ու ենթակա են փոփոխման:

Աղյուսակ 12. Տվյալներ հաստատության ջրամատակարարման, սանհանգույցների (կոյուղացման) առկայության և դրանց վիճակի վերաբերյալ

Հաստատության ջրամատակարարումը						
Ինքնահոս շոշոփային խմելու ջրով ապահովված է 24 Ժամ, միայն խնդիրը ջրամատակարարման բաշխման ձևի մեջ է, շոշոփայն է մատակարարվի բակի միջոցով						
Հաստատության սանհանգույցները և դրանց վիճակը						
Շենքի հարկը 3	Սանհանգույցների թիվը 11	Աղջիկների սանհանգույցի առկայություն թյուրք (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)	Տղաների սանհանգույցի առկայություն թյուրք (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)	Հիգիենայի պարագայների առկայություն թյուրք (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)	Հարմարեցվածությունը ձևով հաշմանդա մոլթյուն և նեցողան ձանց հարմար (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)
1-ին հարկ		Այո	Այո	Այո	Այո	Այո

Կ		ՈՆ	ՈՆ	ՈՆ	ՈՆ	ՈՆ
.....		Այո	Այո	Այո	ՈՆ	Այո

Վերլուծել ջրամատակարարման և սանհագոնյուների հետ կապված վիճակն ու հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրներին լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Չնայած կա շնորհօրյա ջրամատակարարում ,այն ու ամենայնիվ դպրոցը շնորհօրյա ջրով ապահովվում է տեղադրված բակերի միջոցով ,պոմպերի երկար աշխատանքի պատճառով անընդհատ վերանորոգման ու նորացման կարիք է գագցվում : Դա պայմանավորված է ջեռուցման համակարգի շինարարական լուծումներով :

Չափանիշներ 12և 13

12-րդ և 13-րդ չափանիշները վերաբերում են սննդի կետի առկայությանը հաստատությանում: Այս չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկման և փաստագրման միջոցով: Հաստատության գրանցամատյանում պետք է նախ նշել, թե արդյոք հաստատությանում ունի գործող սննդի կետ, թե ոչ: Եթե հաստատությանում ունի գործող սննդի կետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողների սննդի ապահովման խնդիրը, երբ սովորողները և աշխատակիցները գտնվում են հաստատությանում:

Այնուհետ, ստորև բերված աղյուսակի լրացման միջոցով, պետք է մանրամասնել սննդի կետի վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ գոյքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 13. Տվյալներ հաստատությանում սննդի կետի առկայության և սննդի կազմակերպման վերաբերյալ

Հաստատու է թյ ու ն ու մ առկա է սննդի կետ,թե ոչ (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը)					
այ ո			տարական դասարաններին՝ Կայ ու ն դպրոցական սնունդ ծրագրով		
Հաստատու է թյ ան սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պատաներ ,թե ոչ (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը					
Այ ո					
Սննդի կետի սանիտարական վիճակը՝ըստ հակահամաճարակային ծառայ ու թյ ան					
Սննդի կետի տեսակը (բուժետ, ճաշարան)	Միաժամանակ սնվել ու ն հնարավոր ու ն ու ն եց ու ն անձնաց թիվը և տարածքը (քմ)	Սառը և տաք հոսող ջրի առկայ ու թյ ու ն ը (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը)	Լվացարանի և հիգիենայի պարագաների առկայ ու թյ ու ն ը (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը)	Տաք սննդի հնարավոր ու ն ը (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է ,թե ոչ (ընդգծել այ ո կամ ոչ բառերը)
ճաշարան	200	<u>Այ ո</u> Ոչ	<u>Այ ո</u> Ոչ	<u>Այ ո</u> Ոչ	<u>Այ ո</u> Ոչ
	75քմ				

Վերլուծել սննդի կետի առկայ ու թյ ան և դրա վիճակի հետ կապված հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտ ու թյ ան դեպք ու մ ավելացնել լրաց ու ցիչ տողեր)։

Ճաշարանի գ ու յ թ ը ս ե դ ան -աթոռները բավարար
չ են :Ճաշարանի պատ ու հ ան ն եր ը _հի ն ե ն և ձ մ ո ան ը`
ջ ե ո ու ց մ ան ս ե գ ո ն ի ն դ ժ վ ար ու թյ ու ն ն եր ե ն
առ աջ ա ց ն ու մ :

Աղյ ու ս ա կ 14. Տ վյ ալ ն եր հաստատու է թյ ու ն ու մ բ ու ժ կ ե տի առկայ ու թյ ան և բ ու ժ ս պ աս ար կ մ ան վիճակի վերաբերյալ

Հաստատու թյուրումնում առկա է բուժկետ (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)					
<u>Այո</u> Ոչ					
Հաստատու թյուրումնում չկա խատուղի կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնություն (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)					
<u>Այո</u> Ոչ					
Բուժկետի գտնվելու հարկը և տարածքը	Բուժաշխատողների թիվը և նրանց պաշտոնները	Բուժկետում առկա գույքը	Բուժկետում վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)	Բուժկետի սանիտարական վիճակը	Առաջին բուժօգնություն թյան միջոցներին դեղերի առկայությունը
			Այո Ոչ		
1 հարկ 24քմ	1 բուժ քննիչ ը	կա	Այո այո	բավարար	կա

Վերլուծել բուժկետի վիճակի հետ կապված հիմնախնդիրները, կատարել եզրահանգումներ և առաջարկել հիմնախնդիրների լուծման ուղիներ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել լրացուցիչ տողեր):

Պարբերաբար բուժկետը համալրվում է դեղորայքով, բայց կարիք ունի վերանորոգման: 2.5. Ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությունն ապահովելը

Հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ առանձին տեղ է գրավում սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները, իրականացվող ծրագրերն ու միջոցառումները և դրանց վերլուծությունը: Հաշվետվության այս կետի չափանիշների մշակման և դիտարկման համար հիմք են հանդիսանում <<Երեխայի իրավունքների մասին>> և <<Համայնքի մանկության ունեցող անձանց իրավունքների մասին>> ՄԱԿ-ի

կոնվենցիաները, ինչպես նաև ՀՀ համապատասխան օրենքները, ներառյալ ՀՀ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենքներն ու իրավական ակտերը, հաստատության կանոնադրությունը և այլն:

Ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական նկարագրող չափանիշներն են՝

Հաստատությունն իրականացնում է սովորողներին ֆիզիկական, հոգևոր, սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական ծրագրեր և միջոցառումներ.

1. հաստատությունում գրանցվել են ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքեր և իրականացվում են ծրագրեր դրանց չարաշահումը կանխարգել ու ուղղորդելու նպատակով:
2. հաստատությունում գրանցվել են մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքեր, իրականացվում են դրանց բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված աշխատանքները:
3. հաստատությունում գործում են սովորողներին նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, զեկուցման, դրանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմներ:
4. հաստատությունն իրականացնում է երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականություններին նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողներին իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ:
5. հաստատությունում կազմակերպվում են հատուկ դասընթացներ ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման ուղղությամբ՝ ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի փոխանցման ուղիներին և կանխարգելման մասին գիտելիքներին մակարդակը բարձրացնելու նպատակով:
6. հաստատությունը ստեղծում է ուսումնամեթոդական նյութեր և իրականացնում է ուսումնական դասընթացներ ուղղված ընդդեմ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման:

2.5. կետին վերաբերող օրենսդրական, նորմատիվային դաշտը ընդգրկում է և ծավալուն, ուստի այս կետի չափանիշներին անրադառնալիս անհրաժեշտ է մանրամասն ուսումնասիրել այն: Ներքին գնահատման

հաշվետվությունն այս կետը կազմելիս հաստատությունը պետք է իրականացնի ինչպես փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այնպես էլ դիտարկում-փաստագրումներ և հարցումներ: Հարցումների համար կազմված հարցաթերթերում և հարցաշարերում, ըստ հաստատության առանձնահատկությունների, պետք է անդրադառնալ գրանցված միջադեպերին, հաստատության կողմից իրականացված ուսումնական դասընթացներին, միջոցառումներին, այնուհետև վերլուծել դրանց արդյունքները և կատարել բարելավման առաջարկներ: Որպես հարցումների գործիքներ կարելի է օգտագործել որոշակի սոցիալ-հոգեբանական, բուժառողջապահական հարցումների հարցաթերթեր՝ հարմարեցնելով առաջադրված նպատակներին: Հարցումների համար առաջարկվում է կիրառել Հավելված 2-ում նկարագրված մեթոդաբանությունը:

Ամբողջական պատկեր ստանալու և աշխատանքների հետագա բարելավվմանն ուղղված քայլեր մշակելու համար անհրաժեշտ է նաև վերլուծել հաստատության զարգացման ծրագրով, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանով, դասղեկական աշխատանքների պլաններով, աշակերտական ինքնավարության ծրագրերով և այլ ծրագրերով նախատեսված և իրականացված միջոցառումներն ու դասընթացները:

Աղյուսակ 15. Տվյալներ հաստատության սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ

Հաստատությունում գրանցված ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը տվյալ ուստարում			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը, սովորողը /ները/	Ձեռնարկված միջոցառումները
Չկա			
Չկա			
Չկա			
Ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման կանխարգելման ուղղությամբ ինչ ուսումնական և այլ ծրագրերում միջոցառումներ են			

Իրականացվում			
Ծրագիրը կամ միջոցառումը, թեման	Ամսաթիվը	Դասարանը	
1.2րոնյց <<Առողջ ապրելակերպ>> թեմայով Կատարող անձ --խմբակավար	Մարտ 2023	5,7	
2.Թրաֆիքինգ Կատարող անձ –տեսուչ Կատարող անձ --գինդեկ	14.03.2023թ ալկոհոլ 11.04.2024թ ծխախոտ 10.05.2024թ թմրանյութ	8-9 9 9	
3.Սպորտը որպես առողջուժյան գրավական	Ապրիլ 2023	5-9	
Հաստատվել է ղեկավարի և մարմնական վնասվածքների հասցնելու դեպքերը, որանց բացահայտմանն ու հետագա դեպքերի կանխմանն ուղղված քայլերը			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը	Բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված քայլերը
1.չ կա			
2.չ կա			
.....			
Հաստատվել է ղեկավարի և սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, զեկուցման, որանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմները			
Դեպքը	Ամսաթիվ	Դասարանը, սովորողը /ներքը /	Բացահայտման, քննարկման մեխանիզմը, ձեռնարկված քայլերը և հետագա կանխարգելման

			ՆԱԽԱՐԱՀ
1. ՀԱՄԱՐ			
2. ՀԱՄԱՐ			
.....			
Հաստատվել է ընդհանուր առմամբ հետևյալի խնամքի ու դաստիարակության, ծնողական պարտականությունների կատարման պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ և մեխանիզմներ:			
Միջոցառում 1.<<ԲՈՒՂԻՆՔ>> թեմայով գեկոյնը 2.<<Ծնողավարության>> թեմայով 3.Թմրամիջոցների և ալկոհոլի ազդեցությանն ու հետևանքները	Ամսաթիվ 21.10.2023թ 04.03.2024 08.04.2024	Մասնակիցները, դրանց թիվը 20 Ծնող -8 Ծնող -7	Առաջադրված մեխանիզմ կանխարգելել
Հանդիպում տարբեր դասարանների ծնողների հետ երեխաների զարգացման համար դպրոցում և ընտանիքում անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի շուրջ /կատարող տնօրեն/ <<Հուզական առողջություն>>	տարվա ընթացքում, պարբերաբար /նաև՝ ըստ անհրաժեշտության /		
Հանդիպման ժամերին երեխաների հետ կազմակերպել գրոյնգ՝ ինչպես նաև պատկերացնում <<Օրինակելի ընտանիքը>>	տարվա ընթացքում		
Ծնողական ժողովներին պարտադիր անդրադառնալ երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ծնողական պարտականությունների կատարման պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև ֆիզիկական ու	տարվա ընթացքում		

հոգեբանական ճնշման բացառման խնդիրներին / հիշյալ թեմայով ծնողական ժողովներին՝ պարտադիր տնօրենի, փոխտնօրենի մասնակցությամբ /			

Կատարված **նւսումնադաստիարակչական աշխատանքների շնորհիվ դպրոցում բավարար հիմքերի վրա է դրված աշակերտների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջություն հիմնախնդիրները:**

Դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպմանը և հիշյալ թեմաներով միջոցառումների նւսրցույթներին անցկացմանը անհրաժեշտության դեպքում մասնակցում են անչափահասների գծով մարզպետարանի քաղաքապետարանի և ոստիկանության ներկայացուցիչները:

Այդ նւսակի լրացումից բացի, 2.5. կետի չափանիշների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և լիարժեք ինքնավերլուծություն կատարելու նպատակով հաստատությունը պետք է նւսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների և վարչական աշխատողների շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով:

Մաս 3.3 աստատություն գործունեություն արդյունավետություն

Հաստատություն գործունեություն ներքին գնահատման կարևորագույն մասը ուսումնական հաստատություն գործունեություն արդյունավետություն գնահատումն է: Վերջինս կատարվում է երկու տեսանկյունից՝

- **արտաքին արդյունավետություն** կամ, այլ կերպ ասած, **կրթության որակի**
- **ներքին արդյունավետություն** կամ առկա մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսներին օգտագործման արդյունավետություն:

Նախ անհրաժեշտ է հասկանալ, թե ինչպե՞ս է սահմանվում «կրթության որակը» գրականության մեջ: Հարկ է նշել, որ գոյություն ունեն կրթության որակի բազմաթիվ սահմանումներ, ինչը վկայում է այդ հասկացության բարդ և բազմագործոն էության մասին: Այնուամենայնիվ, ներկայումս «կրթության որակ» հասկացության շուրջ միջազգայնորեն ձեռք է բերված համաձայնություն: Ըստ այդմ.

Որակյալ կրթություն ուսումնառության այն պիսի համակարգ է, որն ապահովում է սովորողներին կողմից անհրաժեշտ գիտելիքների, հմտությունների որակների ձեռքբերումը, ինչպես նաև արժեքային համակարգի ձևավորումը՝ պետության սահմանած պահանջներին համապատասխան, և միաժամանակ հնարավորություն է ընձեռնում նրանց սովորել ամբողջ կյանքի ընթացքում: Այլ կերպասած, կրթության որակն ուսումնական գործընթացի համապատասխանությունն է սահմանված նպատակներին:

«Կրթության որակը» ուսումնական գործընթացի ամբողջական արդյունքն է, ուստի ներառում է՝

- *սովորողներին*, ովքեր առողջ են, պատրաստ սովորել ու և մասնակցել ու ուսումնառության գործընթացին՝ ստանալով իրենց ընտանիքների իրավատարաջակցությունը.
- *ուսումնական միջավայրը*, որը բարեկարգ է ու անվտանգ, ապահովում է առողջության պահպանումն ու հավասարությունը սովորողներին միջև, ինչպես նաև հագեցած է անհրաժեշտ ուսումնական գույքով և ռեսուրսներով.
- *կրթության բովանդակությունը*, որը սահմանված է կրթության չափորոշիչներով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական պլաններով ու արտացոլված ուսումնամեթոդական նյութերով, և ուղղված է սովորողներին մոտ հիմնարար գիտելիքների, կենսական հմտությունների և արժեքների ձևավորմանը, ներառյալ՝ առողջության պահպանման, առողջ սնուցման, ՄԻԱՎ/ԶԻԱՀ-ի կանխարգելման, սեռերի հավասարության և խաղաղության պահպանմանն ուղղված գիտելիքներն ու հմտությունները զարգացնել ուն.
- *որակյալ ուսուցչական կազմը*, որն օգտագործում է երեխայական տրոն ուսուցման մեթոդներ.

- հմուտդեկավարվող *նւսուցմանական գործընթացը* .
- արժանահավատ ու արդար *գնահատման համակարգը* , որը խթանում է սովորողների առաջադիմությունն ու նվազեցնում նրանց միջևանհավասարությունները .
- *նւսուցման վերջնարդյունքները* , որոնք ներառում են սովորողների գիտելիքները , հմտությունները , արժեքային համակարգն ու աշխարհայացքը և ուղղված են հասարակության մեջ սովորողների դրական մասնակցությանը »:

Հաստատության ներքին գնահատման այս մասում «կրթության որակի» տեսանկյունից ներառված են սովորողներին , ուսուցման վերջնարդյունքներին , ուսուցման բովանդակությանը և ուսուցիչներին , բնութագրող *ցուցանիշները* , իսկ ուսուցման միջավայրին վերաբերող *ցուցանիշները* և չափանիշները ներառված են նախորդ մասում :

Կրթության վերջնարդյունքներին վերաբերաբերող *ցուցանիշները* բնորոշվում են առաջին հերթին սովորողների առաջադիմությամբ , ինչն էլ արտահայտվում է նրանց *ընթացիկ* և *ավարտական* գնահատականներով : Միևնույն ժամանակ սովորողների առաջադիմությանը վերաբերաբերող *ցուցանիշները* ներառում են նաև սովորողների բացակայությունները , դասարանից դասարան փոխադրվելը կամ նույն դասարանում մնալը կամ ընդհանրապես կրթության գործընթացից դուրս մնալը , կրկնուսույցների մոտ պարապելը , օլիմպիադաներին և մրցույթներին մասնակցությունը , նախնական (արհեստագործական) , միջին և բարձրագույն մասնագիտական հաստատություններում ուսումը շարունակելը և այլն :

Կրթության որակի *ցուցանիշների մյուս խումբը* վերաբերվում է հաստատության ուսուցիչներին՝ նրանց *մասնագիտական* որակավորմանը , պատրաստվածությանը և ուսուցման մեթոդներին , ուսումնական թափանցիկությանը և ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը :

Հաստատության ներքին արդյունավետության գնահատումը նույնքան կարևոր է հաստատության արդյունավետ գործելու տեսանկյունից : Հատկապես սահմանափակ ֆինանսական և նյութական ռեսուրսների պայմաններում առաջնահերթ խնդիր է դառնում դրանց արդյունավետ օգտագործումը :

Ուսումնական հաստատություն և գործունեության արդյունավետությունն անհրաժեշտ է գնահատել ինչպես տվյալ ուսումնական տարվա կտրվածքով, այնպես էլ նախորդ 2 տարիներին հետ համեմատություն մեջ՝ բացահայտելով արդյունավետության գուցանիշներին համիկան:

3.1. Հաստատության սովորողներին առաջադիմությանը նկարագրող գուցանիշները հետևյալն են՝

Հաստատության ապահովում է սովորողներին առաջ խաղացումը և բարձր առաջադիմությանը .

1. սովորողներին միջին տարեկան գնահատականները ըստ կրթական աստիճանների .
2. գերազանց առաջադիմության մեջ սովորողներին թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների .
3. ցածր առաջադիմության մեջ սովորողներին թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների .
4. ավարտման գործակիցը՝ ըստ կրթական աստիճանների .
5. երկտարեցիներին թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների .
6. կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողներին թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների .
7. միասնական քննության ունենեցող մասնակիցներին թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտներին ընդհանուր թվին կատմամբ .
8. ավարտական և միասնական քննության ունենեցող անբավարար ստացած շրջանավարտներին թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտներին ընդհանուր թվին կատմամբ .
9. հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը .
10. նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտներին թիվը և տոկոսը .
11. հիմնական դպրոցը ավարտած այն սովորողներին թիվը և տոկոսը, ովքեր ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում .

12. ԲՈՒՅ-երը ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նպատմամբ .
13. սովորողների բացակայությունների ընդհանուր թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների .
14. դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը .
15. ուստարվա ընթացքում տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների թիվը և տոկոսը, այդ թվում՝ ըստ այլ հաստատությունների, այլ բնակավայր կամ այլ երկիր ընտանիքի տեղափոխման պատճառներով .
16. ուստարվա ընթացքում հաստատությունից հեռացած կամ ուսումնական հատած /անավարտ թողած սովորողների ընդհանուր թիվը, այդ թվում՝ հիվանդության, անկարողության, ընտանիքի սոցիալական վիճակի, սովորելի չցանակն ալ ունայլ պատճառներով .
17. առարկայական օլիմպիադաների և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ .
18. առարկայական օլիմպիադաների և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ մասնակիցների ընդհանուր թվի նկատմամբ :

Ցուցանիշ 1-ի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակներ 16-ից 18-ը :

Աղյուսակ 16. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ տվյալ ուստարում

Ցուցանիշ 1-ի համար լրացնել ստորև աղյուսակները՝ 4-րդ, 9-րդ և 12-րդ դասարանների համար

Հիմնական առարկա	Սովորողների թիվը	Տարեկան միջին գնահատական	4-րդ դասարանում գիտելիքների
-----------------	------------------	--------------------------	-----------------------------

Ն ե ր				Ե ր ը ՝ ը ս տ հ ի մ ն ա կ ա ն առ ա ր կ ա ն Ե ր ի			ս տ ու լ գ մ ա ն և 9- ր դ , 12-ր դ դ ա ս ա ր ա ն ն Ե ր ո ւ մ պ ե տ ա կ ա ն ա վ ա ր տ ա կ ա ն ք ն ն ու թ յ ու ն ն Ե ր ի մ ի ջ ի ն մ ի ա վ ո թ ն Ե ր ը		
	4- ր դ . դ ա ս .	9- ր դ . դ ա ս .	12- ր դ . դ ա ս .	4-ր դ . դ ա ս .	9-ր դ . դ ա ս .	12- ր դ . դ ա ս .	4-ր դ . դ ա ս .	9- ր դ . դ ա ս .	12-ր դ . դ ա ս .
Հ ա յ ո գ լ Ե գ ու	53/44	37/32		7	6,5		8,5	13,3	
Մ ա թ Ե մ ա տ ի կ ա	53/44	37/32		7	6		7,6	12,4	
Բ ն ա գ ի տ ու թ յ .		37/32			7			14	
Ռ ու ս ա գ լ .+ա ն գ լ Ե ր Ե ն		37/32			7			17	
Պ ա տ մ ու թ յ ու ն		37/32			5,5			12,8	
Ֆ ի գ կ ու լ տ		37/32			9			ս տ	
Ը ն դ ա մ Ե ն ը	53/44	37/32							

Ծ ա ն ո թ ու թ յ ու ն *

**Ա դ յ ու ս ա կ 17.
ու ս ու լ մ ն առ ու թ յ ա ն
ն ախ ո թ դ ու ս տ ա ր ու մ**

**Տ վ յ ալ ն Ե ր ս ո վ ո թ ո ղ ն Ե ր ի
ա ր դ յ ու ն ք ն Ե ր ի վ Ե ր ա Բ Ե յ ալ**

Հ ի մ ն ա կ ա ն առ ա ր կ ա ն Ե ր	Ս ո վ ո թ ո ղ ն Ե ր ի թ ի վ ը			Տ ա ր Ե կ ա ն մ ի ջ ի ն գ ն ա հ ա տ ա կ ա ն ն Ե ր ը ՝ ը ս տ հ ի մ ն ա կ ա ն առ ա ր կ ա ն Ե ր ի			4-ր դ դ ա ս ա ր ա ն ու մ գ ի տ Ե լ ի ք ն Ե ր ի ս տ ու լ գ մ ա ն և 9- ր դ , 12-ր դ դ ա ս ա ր ա ն ն Ե ր ո ւ մ պ ե տ ա կ ա ն ա վ ա ր տ ա կ ա ն ք ն ն ու թ յ ու ն ն Ե ր ի մ ի ջ ի ն մ ի ա վ ո թ ն Ե ր ը		
	4-ր դ . դ ա ս .	9-ր դ . դ ա ս .	12- ր դ .	4-ր դ . դ ա ս .	9-ր դ . դ ա ս .	12- ր դ . դ ա ս .	4-ր դ . դ ա ս .	9- ր դ . դ ա ս .	12-ր դ . դ ա ս .
Հ ա յ ո գ լ Ե գ ու	60/41	42/39		7	6		8	13,3	
Մ ա թ Ե մ ա տ .	60/41	42/39		7	6		8	13,6	
Բ ն ա գ ի տ ու թ յ .		42/39			7			13	
Ռ ու ս ա գ լ .		42/39			7			14,2	

Պատմ ու թյ ու ն		42/39			5			13,5	
Ֆիզ կ ու լ տ		42/39			8			9	
Ը ն դ ա մ ե ն ը	60/41	42/39							

Աղյ ու ս ա կ 18.Տ վյ ալ ն եր 4-ր դ դասարան ու մ գի տել ի ք ն եր ի ստ ու գ ման և 9-ր դ , 12-ր դ դասարան ն եր ու մ պե տակ ան ա վար տակ ան ք ն ն ու թյ ու ն ն եր ի ար դյ ու ն ք ն եր ի դ ի ն ա մ ի կ այ ի վ եր աբ երյ ալ

Ք ն ն ա կ ան առ ար կ ան եր	Ք ն ն ու թյ ու ն ն եր ի մ ի ջ ի ն մ ի ա վ ո ռ ն եր ի փ ո փ ո խ ու թյ ու ն ը՝ ը ս տ կ ը թ ա կ ան ա ս տ ի ճ ան ն եր ի					
	Ք ն ն ու թյ ու ն ն եր ի մ ի ջ ի ն մ ի ա վ ո ռ ն եր ի ա ճ ի տ ո կ ո ս ը			Ք ն ն ու թյ ու ն ն եր ի մ ի ջ ի ն մ ի ա վ ո ռ ն եր ի ն վ ա գ մ ա ն տ ո կ ո ս ը		
	4-ր դ . դ ա ս .	9-ր դ . դ ա ս .	12-ր դ . դ ա ս .	4-ր դ . դ ա ս .	9-ր դ . դ ա ս .	12-ր դ . դ ա ս .
Հ այ ո ց լ ե գ ու	աճ 2%	աճ 3%				
Մ աթ ե մ ա տ ի կ ա	ն վ 1%	աճ 2%				
Բ ն ա գ ի տ ու թյ .		ն ու լ յ ն ը 3%				
Ռ ու ս ա ց լ .		աճ 1%				
Պ ա տ մ ու լ թյ ու ն		աճ 2%				
Ֆ ի զ կ ու լ տ		աճ 2%				
Ը ն դ ա մ ե ն ը						

2-ի ց 16-ր դ ց ու ց ա ն ի շ ն եր ի հ ա շ վ ար կ ի հ ա մ ար ան հ թ ա ժ ե շ տ է կ ա տ ար ել հ ա ս տ ա տ ու թյ ան վ ի ճ ա գ թ ա կ ան տ վյ ալ ն եր ի վ եր լ ու ծ ու թյ ու ն և լ ը ա ց ն ել ս տ ո ռ և բ եր վ ա ծ Աղյ ու ս ա կ 19-ը :

Աղյ ու ս ա կ 19. Տ վյ ալ ն եր ս ո վ ո ռ ո դ ն եր ի առ ա ջ ա դ ի մ ու թյ ան վ եր աբ երյ ալ տ վյ ալ և ն ա խ ո ռ դ 2 ու ս տ ար ի ն եր ի հ ա մ ար՝ ը ս տ կ ը թ ա կ ան ա ս տ ի ճ ան ն եր ի

Ց ու ց ա ն ի շ	2021-2022 ուստարի			2022-2023 ուստարի			2023-2024 ուստարի		
	1-ի ց 4-	5-ի ց 9-		1-ի ց 4-	5-ի ց 9-ր դ դ ա ս		1-ի ց 4-	5-ի ց 9-	

	ր դ դ ա ս .	ր դ դ ա ս .		ր դ դ ա ս .	.		ր դ դ ա ս .	ր դ դ ա ս .	
Գ եր ազ ա ն ց առ աջ ադ ի մ ու թ յ ա մ բ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի թ ի վ ը և տո կ ո ս ը`  (հ աշ վ ա ր կ .տվ յ ալ կ թ ա կ ա ն ա ս տ ի ճ ա ն ու մ «9» և «10» տ ա ր ե կ ա ն մ ի ջ ի ն գ ն ա հ ա տ ա կ ա ն ու ն ե ց ո ղ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի թ վ ի հ ա ր ա բ ե թ ու թ յ ու ն ը ա յ դ կ թ ա կ ա ն ա ս տ ի ճ ա ն ու մ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի ը ն դ հ ա ն ու թ վ ի ն` տո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ)	47/ 21%	27/ 12%		45/ 28%	25/ 11%		24 40%	37 40%	
Յ ա ծ ր առ աջ ադ ի մ ու թ յ ա մ բ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի թ ի վ ը և տո կ ո ս ը` Հ աշ վ ա ր կ ը կ ա տ ա ր վ ա ծ է 2-4 դ ա ս ա ր ա ն ն ե թ ի հ ա մ ա ր (հ աշ վ ա ր կ .տվ յ ալ կ թ ա կ ա ն ա ս տ ի ճ ա ն ու մ «4», «5» և «6» տ ա ր ե կ ա ն մ ի ջ ի ն գ ն ա հ ա տ ա կ ա ն ու ն ե ց ո ղ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի թ վ ի հ ա ր ա բ ե թ ու թ յ ու ն ը ա յ դ կ թ ա կ ա ն ա ս տ ի ճ ա ն ու մ ս ո վ ո թ ո ղ ն ե թ ի ը ն դ հ ա ն ու թ վ ի ն թ վ ի ն` տո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ)	85 49%	149 66%		58 40%	148 65%		52 5%	158 6%	
Ա վ ա ր տ մ ա ն գ ո թ ա կ ի ց ը ս տ կ թ ա կ ա ն ա ս տ ի ճ ա ն ն ե թ ի (հ աշ վ ա ր կ . տ ա ր թ ա կ ա ն , հ ի մ ն ա կ ա ն և մ ի ջ ն ա կ ա ր գ դ պ թ ո ց ի ա վ ա ր տ ա կ ա ն									

դասարաններում քննություններին գորակալն գնահատական ստացածներին հարաբերություն ընկերներ դասարանների սովորողներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Երկտարեցիներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում Երկտարեցիներին թվին հարաբերություն ընկերներ կրթական աստիճանում սովորողներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	2/ 0,9%	3/ 1.3%		6/ 2,9%	5/ 2.2%		5 2%	3 5%	
Կրկնուսույցներին մոտապարապող սովորողներին թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում կրկնուսույցներին մոտ պարապողներին թվին հարաբերություն ընկերներ կրթական աստիճանում սովորողներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
Միասնական քննություններին նմասնակիցներին թիվը և տոկոսը 2րջանավարտներին ընդհանուր թվին	—	—		—	—				

ն կ ա տ մ ա մ ք (հ ա շ վ ա ր կ . 12-ր դ դ աս ա ր ա ն ի 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի ց մ ի ա ս ն ա կ ա ն ք ն ն ու թ յ ու ն ն ե ռ ի ն մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ռ ի թ վ ի հ ա ր ա ք ե ռ ու թ յ ու ն ը 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի ը ն դ հ ա ն ու թ թ վ ի ն ` տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք) <i>Լ ռ ա ց ն ե լ մ ի ա յ ն 12- ր դ դ աս ա ր ա ն ի հ ա մ ա ր</i>									
Ա վ ա ր տ ա կ ա ն և մ ի ա ս ն ա կ ա ն ք ն ն ու թ յ ու ն ն ե ռ ի ն ա ն ք ա վ ա ր ա ր ս տ ա ց ա ծ 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի ը ն դ հ ա ն ու թ թ վ ի ն կ ա տ մ ա մ ք (հ ա շ վ ա ր կ . 12-ր դ դ աս ա ր ա ն ի 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի ց ա վ ա ր տ ա կ ա ն և մ ի ա ս ն ա կ ա ն ք ն ն ու թ յ ու ն ն ե ռ ի ն ա ն ք ա վ ա ր ա ր ս տ ա ց ա ծ ն ե ռ ի թ վ ի հ ա ր ա ք ե ռ ու թ յ ու ն ը 2 ռ ջ ա ն ա վ ա ր տ ն ե ռ ի ը ն դ հ ա ն ու թ թ վ ի ն ` տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք) <i>Լ ռ ա ց ն ե լ մ ի ա յ ն 12- ր դ դ աս ա ր ա ն ի հ ա մ ա ր</i>	—	—		—	—				
Հ ի մ ն ա կ ա ն դ պ ռ ո ց ն ա վ ա ր տ ա ծ ս ո վ ո ռ ո դ ն ե ռ ի ց ն ա խ ն ա կ ա ն (ա ր հ ե ս տ ա գ ո ռ ծ ա կ ա ն) և մ ի ջ ի ն մ ա ս ն ա գ ի տ ա կ ա ն հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ն ե ռ	41 91%		—	42 92%		—	35 99%		

ը ն դ ու ւ ն վ ա ծ ն եր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը (հ ա շ վ ար կ . հ ի մ ն ա կ ան դ պր ո ց ի շ ր ջ ան ա վ ար տ ն եր ի ց ն ա խ ն ա կ ան (ար հ ե ս տ ա գ ո թ ա կ ա ն) և մ ի ջ ի ն մ ա ս ն ա գ ի տ ա կ ան հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ն եր ը ն դ ու ւ ն վ ա ծ ն եր ի թ վ ի հ ար ա բ եր ու թ յ ու ն ը 9-ր դ դ ա ս ար ա ն ի ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու թ թ վ ի ն ` տ ո կ ո ս ա յ ի ն ար տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ) Լ ր ա ց ն ե լ մ ի ա յ ն 9- ր դ դ ա ս ար ա ն ի հ ա մ ար								
Հ ի մ ն ա կ ան դ պր ո ց ն ա վ ար տ ա ծ ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը , ո թ ո ն ք ու ս ու մ ը շ ար ու ն ա կ ու մ ե ն ա վ ա գ դ պր ո ց ն եր ու մ կ ա մ ա վ ա գ դ ա ս ար ա ն ն եր ու մ ն ու ս ու մ ը (հ ա շ վ ար կ . հ ի մ ն ա կ ան դ պր ո ց ի շ ր ջ ան ա վ ար տ ն եր ի ց ա վ ա գ դ պր ո ց ն եր ու մ կ ա մ ա վ ա գ դ ա ս ար ա ն ն եր ու մ ն ու ս ու մ ը շ ար ու ն ա կ ո ղ ն եր ի թ վ ի հ ար ա բ եր ու թ յ ու ն ը 9-ր դ դ ա ս ար ա ն ի ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու թ թ վ ի ն ` տ ո կ ո ս ա յ ի ն ար տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ) Լ ր ա ց ն ե լ մ ի ա յ ն 9- ր դ դ ա ս ար ա ն ի հ ա մ ար	—	13	—		17	—	42	

Նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ներդրված 12- րդ դասարանի 2 ընթացակարգներ թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի 2 ընթացակարգներ գնախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ներդրված ներքին հարաբերություններ ը 12-րդ դասարանի սովորողներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտություն ամբ) Լրացնել միայն 12- րդ դասարանի համար	—	—		—	—				
ԲՈՒՅ-եր ընդունված 2 ընթացակարգներ թիվը և տոկոսը 2 ընթացակարգներ ընդհանուր թվին նկատմամբ (հաշվարկ. 12-րդ դասարանի 2 ընթացակարգներ գրող ընդունված ներքին թվին հարաբերություններ ը 12-րդ դասարանի սովորողներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտություն ամբ) Լրացնել միայն 12- րդ դասարանի համար	—	—		—	—				
Սովորողներին									

բացակայողություններ թամբերով՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ . հաստատություն տվյալ կրթական աստիճանի բոլոր դասարանների դասամատյաններ և մգրանցված բացակայողություն ներքին դիանոզ թիվը արտահայտված թամբերով)								
Դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողներ թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (հաշվարկ .տվյալ կրթական աստիճանում դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողներ թվի հարաբերություն ընդհանուր կրթական աստիճանում սովորողներ ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)								
Տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողներ ընդհանուր թիվը և ըստ կրթական աստիճանների ,այդ թվում՝ (հաշվարկ .տվյալ	13	31		6	22		6	4
9	5		1	3				

կրթական աստիճանում տվյալ հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերություն ընդունվող կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
-հանրապետություն այլ հաստատություն եր տեղափոխվածների թիվը									
-արտերկրյան ուսումնական հաստատություն եր տեղափոխվածների թիվը									
Հաստատությունից ցետեղացած ուսումն ընդհատած/անավար տթողած սովորողների ընդհանուր թիվը տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների, այդ թվում՝ (հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում տվյալ հաստատությունից ցետեղացած ուսումն ընդհատած/անավար տթողած սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերություն ընդունվող կրթական աստիճանում									

սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)									
-հիվանդության, անկարողության պատճառով									
-ընտանիքի սոցիալական վիճակի պատճառով									
-սովորել չցանկանալու պատճառով									
-այլ պատճառներով									

Աղյուսակ 20. Տվյալներ առարկայական օլիմպիադաներին և սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2021-2022 նւստարի	2022-2023 նւստարի	2023-2024 նւստարի
Մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մասնակցություն թիվը և տոկոսը (հաշվարկ . հաստատության ընդհանուր մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մասնակցություն թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	5	2	4
Մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (հաշվարկ . Հաստատության ընդհանուր մարզային առարկայական օլիմպիադաներին			

մ ր ց ա ն ա կ ն ե ր ս տ ա ց ա ծ ն ե ր ի թ վ ի հ ա ր ա ք ե ր ու թ յ ու ն ը հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն ՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք)			
Հ ա ն ր ա պ ե տ ա կ ա ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը (հ ա շ վ ա ր կ . հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց հ ա ն ր ա պ ե տ ա կ ա ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի թ վ ի հ ա ր ա ք ե ր ու թ յ ու ն ը հ ա ս տ ա տ ու թ յ ա ն ս ո վ ո ր ո դ ն ե ր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն ՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք)			
Հ ա ն ր ա պ ե տ ա կ ա ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի ն մ ր ց ա ն ա կ ն ե ր ս տ ա ց ա ծ ս ո վ ո ր ո դ ն ե ր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը (հ ա շ վ ա ր կ . հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց հ ա ն ր ա պ ե տ ա կ ա ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի ն մ ր ց ա ն ա կ ն ե ր ս տ ա ց ա ծ ն ե ր ի թ վ ի հ ա ր ա ք ե ր ու թ յ ու ն ը հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն ՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք ՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ ք)			
Մ ի ջ ա գ գ ա յ ի ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը (հ ա շ վ ա ր կ . հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց մ ի ջ ա գ գ ա յ ի ն առ ա ր կ ա յ ա կ ա ն օ լ ի մ պ ի ա դ ա ն ե ր ի մ ա ս ն ա կ ի ց ն ե ր ի թ վ ի			

հարաբերություններ հաստատություն սովորողներին դիտարկելով թվի նշանակության արտահայտություն)			
Միջազգային օլիմպիադաներում մրցանակներ ստացած սովորողներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ . հաստատություն միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածներին թվի հարաբերություններ հաստատություն մասնակիցներին դիտարկելով թվի նշանակության արտահայտություն տոկոսային արտահայտություն)			
Մարզային և հանրապետական սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մասնակիցներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ . հաստատություն մարզային և հանրապետական սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մասնակիցներին թվի հարաբերություններ հաստատություն սովորողներին դիտարկելով թվի նշանակության արտահայտություն)	69 15%	76 17%	70 16%
Միջազգային սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի, մշակութային մրցույթներին մրցանակներ ստացած սովորողներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ . հաստատություն միջազգային սպորտային, երաժշտական, գեղարվեստի,			

մշակութային մրցույթներին մրցանակներ ստացածներին թվի հարաբերությունը հաստատությունը մասնակիցներին դիտարկելու թվին՝ տոկոսային արտահայտություն (ամբ.)			
---	--	--	--

3.2. Հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող գուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը կրթության որակի գուցանիշներին կարևոր խումբ է հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը բնութագրող գուցանիշները, որոնք բերված են ստորև:

Հաստատության ուսի որակյալ ուսուցչական անձնակազմ և ուսուցիչները տիրապետում են դասավանդման ժամանակակից մեթոդներին՝

1. բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը -30
2. ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը -32
3. տարակարգ ունեցող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը -4
4. գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը .
5. ՀՀ ԿԳՆ ախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած վերապատրաստում անցած ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը . 24
6. որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը .
7. ուսուցիչներին միջին տարիքը -48
8. միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում /ամսագրերում հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, գիտամանկավարժական, հեղինակային ու այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը

9. դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը -32
10. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ ինտերնետ կիրառող ուսուցիչներին թիվը -32
11. սովորողներին համակարգիչներին կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչներին թիվը -22
12. ուսուցիչներին բացակայ ություններին ընդհանուր թիվը -205
13. ուստարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերին թիվը -31
14. ուստարվա ընթացքում ուսուցիչներին փոխադարձ դասալսումներին թիվը -128
15. ուստարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքներին թիվը -6
16. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության, ինչպես նաև ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության և Մայր Աթոռի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած և մրցանակներ ստացած ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը :

3.2 կետի բոլոր 16 ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 21-ը :

Աղյուսակ 21. Տվյալներ ուսուցչական կազմի և նրանց գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի
Բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը			
(հաշվարկ. բարձրագույն մանկավարժական կրթություն ունեցող հաստատության ուսուցիչներին թվի	32	29	30
հարաբերությունը ուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝	91%	91%	93%

տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թվը և տոկոսը (հաշվարկ. ըստ մասնագիտության դասավանդող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերության ունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	100%	100%	100%
Տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թվը և տոկոսը (հաշվարկ. տարակարգ ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերության ունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	5 16%	5 16%	4 12,5%
Գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թվը և տոկոսը (հաշվարկ. գիտական կոչում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերության ունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
ՀՀ ԿԳՆ ախարարության կողմից երաշխավորված կամայլ կազմակերպության ունեցող վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թվը և տոկոսը (հաշվարկ. վերջին 3 տարում ՀՀ ԿԳՆ ախարարության կողմից երաշխավորված կամայլ կազմակերպության ունեցող վերապատրաստում անցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերության ունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	41%	32 100%	24 75%
Որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող			

ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի թ ի վ ը և տո կ ո ս ը (հ ա շ վ ար կ .ո ր պ ե ս ու ւ ս ու ւ ց ի չ վ եր ա պ ա տր ա ս տո ղ (դ ա ս ա խ ո ս) վ եր ա պ ա տր ա ս տվ ա ծ և վ եր ա պ ա տր ա ս տմ ա ն դ ա ս ը ն թ ա ց վ ար ո ղ հ ա ս տ ա տ ու թ յ ա ն ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի թ վ ի հ ար ա բ եր ու թ յ ու ւ ը ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն ` տո կ ո ս ա յ ի ն ար տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ)	2 7%	4 12,5%	3 9%
Ու ս ու ւ ց ի չ ն եր ի մ ի ջ ի ն տար ի ք ը (հ ա շ ար կ .հ ա ս տ ա տ ու թ յ ա ն բ ո լ ո ր ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի տար ի ք ն եր ի գ ու մ ար ի հ ար ա բ եր ու թ յ ու ւ ը ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն)	50	51	50
Մ ի ջ ա գ գ ա յ ի ն ու հ ա ն ր ա պ ե տ ա կ ա ն պ ար բ եր ա կ ա ն ն եր ու մ /ա մ ս ա գ ր եր ու մ հ ո դ վ ա ծ ն եր ,մ ա ս ն ա գ ի տ ա կ ա ն հ ր ա պ ար ա կ ու մ ն եր ,ի ն չ պ ե ս ն ա և դ ա ս ա գ ր ք եր ,մ ե թ ո դ ա կ ա ն ձ եռ ն ար կ ն եր , գ ի տ ա մ ա ն կ ա վ ար ժ ա կ ա ն , հ ե ղ ի ն ա կ ա յ ի ն ու ա յ լ ա շ խ ա տ ու թ յ ու ն ն եր ու ն ե ց ո ղ ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի թ ի վ ը և տո կ ո ս ը (հ ա շ վ ար կ .հ ո դ վ ա ծ ն եր , մ ա ս ն ա գ ի տ ա կ ա ն հ ր ա պ ար ա կ ու մ ն եր ,դ ա ս ա գ ր ք եր , մ ե թ ո դ ա կ ա ն ձ եռ ն ար կ ն եր , ի ն չ պ ե ս ն ա և գ ի տ ա մ ա ն կ ա վ ար ժ ա կ ա ն , հ ե ղ ի ն ա կ ա յ ի ն ու ա յ լ ա շ խ ա տ ու թ յ ու ն ն եր ու ն ե ց ո ղ հ ա ս տ ա տ ու թ յ ա ն ու ս ու ւ ց ի չ ն եր ի թ վ ի հ ար ա բ եր ու թ յ ու ն ը ն ւ ս ու ւ ց ի չ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու ր թ վ ի ն ` տո կ ո ս ա յ ի ն ար տ ա հ ա յ տ ու թ յ ա մ բ)			
Դ ա ս ա վ ա ն դ մ ա ն ա շ ա կ եր տ ա կ ե ն տր ո ն , մ ա ս ն ա կ ց ա յ ի ն ,ի ն տ եր ա կ տ ի վ մ ե թ ո դ ն եր ի ն տ ի ր ա պ ե տ ո ղ և դ ր ա ն ք կ ի ր առ ո ղ ու ս ու ւ ց ի չ ն եր ի թ ի վ ը և տո կ ո ս ը (հ ա շ վ ար կ .դ ա ս ա վ ա ն դ մ ա ն ա շ ա կ եր տ ա կ ե ն տր ո ն , մ ա ս ն ա կ ց ա յ ի ն ,ի ն տ եր ա կ տ ի վ մ ե թ ո դ ն եր ի ն տ ի ր ա պ ե տ ո ղ և դ ր ա ն ք կ ի ր առ ո ղ	32 100%	32 100%	32 100%

հաստատու է թյան ուսուցիչներին թվի հարաբերությունը ուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետային ամբիոն ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետային ամբիոն ուսուցիչներին հարաբերությունը ուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	50%	32% 100%	32 100%
Սովորողներին համակարգիչներին կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. սովորողներին համակարգիչներին կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչներին թվի հարաբերությունը ուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)		15 47%	
Ուսուցիչներին բացակայության ներքին ընդհանուր թիվը (հաշվարկ. ուստարվա ընթացքում հաստատու է թյան բոլոր ուսուցիչներին բացակայած օրերին ընդհանուր թիվը)	120	98	205
ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի հետ համատեղ կողմից անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչներին թիվը և տոկոսը (հաշվարկ. ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև հետ ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռի համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչներին թվի		1 3%	

հարաբերությունը նուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռ Սուրբ Եդեսիայի անցկացվող մրցույթներին մրցանակներ ստացած նուսուցիչներին թիվը և տոկոսը:			
(հաշվարկ. ՀՀ ԿԳՆ, ինչպես նաև ՀՀ ԿԳՆ և Մայր Աթոռ Սուրբ Եդեսիայի անցկացվող մրցույթներին մրցանակային տեղեր զբաղեցրած նուսուցիչներին թվի հարաբերությունը մասնակից նուսուցիչներին ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ուստարվա ընթացքում նուսուցիչներին փոխադարձ դասալուսման թիվը	215	205	128
Ուստարվա ընթացքում հաստատության ինցիդուս անցկացվող գործնական պարապմունքներին թիվը			

**3.3 Հաստատության նուսուցական միջավայրին և
ծառայողական լիցենզիայի պետությունը գույքանիշներ և
չափանիշներ**

Ուսումնական միջավայրին և ծառայողական լիցենզիայի պետությունը գույքանիշներ և չափանիշները գնահատելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումներ:

Այս կետին վերաբերող գույքանիշներ և չափանիշներն են՝

Հաստատության նուսուցական տեղի ծավալ է որակյալ կրթական միջավայր .

1. հաստատության ուսնի գործող և բավարար
ֆիզիկական պայմաններով գրադարան, որը
հագեցած է անհրաժեշտ նուսումնասիրական
գրականությամբ, գույքով և սարքավորումներով
և որից կանոնավոր կերպով օգտվում են
սովորողները, նուսուցիչները և վարչական կազմը .
2. հաստատության ուսնի ուսումնական
լաբորատորիաներ ու կաբինետներ, այդ թվում՝
քիմիայի, ֆիզիկայի, կենսաբանության,
աշխարհագրության, ազգագրության,
համակարգչային և այլն, ինչպես նաև

արհեստանոցներ, սպորտդահլիճ, միջոցառումների դահլիճ և այլ հատուկ ուսումնական դասասենյակներ/սենյակներ, ներառյալ արտադպրոցական կրթություն և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի համար (ֆոտոխմբակ, նկարչական խմբակ, երաժշտական խմբակ և այլն), որոնք հագեցած են անհրաժեշտ գույքով, ուսումնական պարագաներով և ուսումնական լեթական և ուսումնադիդակտիկայի նյութերով:

3.3. կետի այս ցուցանիշներին և չափանիշներն հաստատություն համապատասխանություն գնահատումն իրականացնելու նպատակով նախանհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և համապատասխան փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և արդյունքերը ամփոփել ստորև նշյալ ուսակներ 22 և 23-ում:

Աղյուսակ 22. Տվյալներ հաստատություն գրադարանի և դրագործունեության մասին

Ցուցանիշ	Տվյալներ
Գրադարանի տարածքը քմ-ով	84
Ընթերցասրահի առկայությունը և տարածքը քմ-ով	20
Գրադարանում/ընթերցասրահում միաժամանակ նստելու հնարավորություն ունեցող անձնացթիվը	20
Գրադարանի գրապահոցի տարածքը քմ-ով	30
Գրադարանում համակարգիչներ թիվը	1
Գրադարանում ինտերնետին միացված համակարգչներ թիվը	1
Գրադարանային ֆոնդում առկա գրքերի /բացառել ՀՀ ԿԳՆ ախարարության կողմից երաշխավորված հիմնական դասագրքերը/ ընդհանուր թիվը, այդ թվում`	
-գեղարվեստական գրքերի թիվը	1080
-տեղեկատվական գրքերի թիվը /բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն/	73
-ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	70
-ամսագրերի թիվը	165
-այլ	100
Վերջին անգամ գրադարանային ֆոնդը նոր գրականությունը ամբհամալրվելու ամսաթիվը	
Ամենից հաճախ գրադարանից վերցվող գրքերը	Հայ դասականներ
Գրադարանից միջինում ամսական օգտվողների թիվը	40-50
Գրադարանում բաժանորդագրված ուսուցիչների և դպրոցի մյուս աշխատակիցների թիվը	56
Գրադարանում բաժանորդագրված	205

սովորողներին թիվը	
Պատասխանել այն կամ ոչ	
Վերանորոգված՝ ծեարդյոք գրադարանը	ոչ
Անցկացվում է մենարդյոք գրադարանում դասեր և պարապմունքներ	Այո
Գրադարանավարն ունի՝ համապատասխան բարձրագույն կրթություն	Ոչ
Վերջին 3 տարվա ընթացքում գրադարանավարն անցել է վերապատրաստում գրադարանային աշխատանքի ուղղությամբ	Ոչ
Գրադարանը հանդիսանում է հանրապետության, այլ երկրներին կամ կազմակերպություններին գրադարանների բաժանորդ և օգտվում է արդյոք նրանց ռեսուրսներին	Ոչ
Գրադարանն ունի՝ էլեկտրոնային ռեսուրսներ, որքան	ոչ
Սովորողները իրենց տնային հանձնարարությունները կատարելիս օգտվո՞ւմ են գրադարանային ռեսուրսներին	այո
Գրադանավարը սովորողներին օգնում է հայթհայթել անհրաժեշտ նյութեր դասարանական տնային հանձնարարություններին կատարման համար և ընթերցանության գրքերի ընտրություն հարցում	այո
Սովորողները կարո՞ղ են ինքնուրույն ու ազատմոտենալ գրադարանի գրադարակներին /պահարաններին, ընտրել իրենց անհրաժեշտ գրականությունը և վերցնել այն ընթերցասրահում աշխատել ու ժամանակ	այո
Գրադարանն ունի՞ այն գրքերը, որոնք ամենից հաճախ են ցանկանում վերցնել սովորողները	մասամբ
Գրադարանն ունի՞ գրադարանավար ու թյան հատուկ համակարգչային ծրագիր	միայն դասագրքերի համար
Գրադանավարը կարող անո՞ւմ է օգտվել գրադարանավար ու թյան հատուկ համակարգչային ծրագրին	այո

**Աղյուսակ 23. Տվյալներ հաստատության ուսումնական
լաբորատորիաների, կաբինետներին և դահլիճներին
վերաբերյալ**

Լաբորատոր	Տարա	Վերան	Առկա	Ուսում	Լրացու
-----------	------	-------	------	--------	--------

ի ան Ե ռ , կ ա բ ի ն Ե տ ն Ե ր և դ ա հ լ ի ճ ն Ե ռ	ծ ք ը (ք մ)	ո ռ ո գ մ ան կ ա ռ ի ք ը	գ ո ւ յ ք ը , լ ա բ ո ռ ա տ ո ր ս ա ռ ք ա վ ո ռ ո ւ մ ն Ե ռ ը պ ար ա գ ան Ե ռ ը (թ վ ար կ Ե լ հ ի մ ն ա կ ան ը և ն շ Ե լ ք ա ն ա կ ն Ե ռ ը)	ն ա - ն յ ո ւ թ ա կ ան , ո ւ ս ո ւ մ ն ա - դ ի դ ա կ տ ի կ ն յ ո ւ թ Ե ր ը	ց ի չ , գ ո ւ յ ք ի , ս ա ռ ք ա վ ո ռ ո ւ մ ն Ե ռ ի , պ ա ռ ա գ ա ն Ե ռ ի ն յ ո ւ թ Ե ր ի կ ա ռ ի ք ը
Ֆ ի գ ի կ ա յ ի լ ա բ ո ռ ա տ ո ռ ի ա , կ ա բ ի ն Ե տ	20	Ո չ	Ա յ ո	ո չ	այ ո
Ք ի մ ի ա յ ի լ ա բ ո ռ ա տ ո ռ ի ա , կ ա բ ի ն Ե տ	20	ո չ	այ ո	ո չ	այ ո
Կ Ե ն ս ա բ ան ո ւ թ յ ան լ ա բ ո ռ ա տ ո ռ ի ա , կ ա բ ի ն Ե տ					
Ա շ խ ա ռ հ ա գ ռ ո ւ թ յ ան լ ա բ ո ռ ա տ ո ռ ի ա , կ ա բ ի ն Ե տ					
Պ ա տ մ ո ւ թ յ ա ն կ ա բ ի ն Ե տ					
Ռ ա գ մ ա գ ի տ ո ւ թ յ ան կ ա բ ի ն Ե տ	36	այ ո			
Հ ա մ ա կ ար գ չ ա յ ի ն լ ա բ ո ռ ա տ ո ռ ի ա , կ ա բ ի ն Ե տ	70	այ ո			
Օ տ ար լ Ե գ ո ւ ն Ե ռ ի լ ի ն գ ա ֆ ո ն ա յ ի ն կ ա բ ի ն Ե տ					
Ա ռ հ Ե ս տ ան ո ց (ն շ Ե լ ի ն չ պ ի ս ի)	30	այ ո			
Մ ի ջ ո ց ա ռ ո ւ մ ն Ե ռ ի դ ա հ լ ի ճ	550	այ ո			
Ս պ ո ռ տ դ ա հ լ ի ճ	307	այ ո	բ ա կ .վ ա հ ան ա կ	պ լ ա կ ա տ ն Ե ռ	
Ա յ լ	1				
	2 42ք մ	այ ո			

	15ք մ	ն չ			
	4հ ատ 12ք մ	ն չ			
	2	այ ն			

Վերլուծել հաստատության նույնականացման և արժեքի, կապի ներքին, դաշտի ճանքերի և այլնի վիճակի, հազարավոր տարածության և դրանց գործունեության արդյունավետության վերաբերող գոյացանքները և չափանիշները, առկա հիմնախնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ նույն առաջարկել և նույնականացման դրանց բարելավման ուղղությամբ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել և րացոնցի տողեր):

Դպրոցը 2017-2018 ուստարվա ընթացքում ստացել է էլեկտրոնային գրատախտակ և համակարգիչներ:

Հաստատության հանդիսությունների դաշտի ճանք և սպորտդաշտի կարիք ունեն հիմնովին վերանորոգման ժամանակահատվածում կարիք ունեն վերագինման դպրոցը համակարգիչների մեծ պահանջ ունի, ինչը դպրոցին հատկացված միջոցներով հնարավոր չէ ձեռք բերել: Լաբորատորիաները և արժեքի կարիք ունեն, այդ պատճառով աշխատանքը արդյունավետ չի իրականացվում:

Այդ ուսակի և րացոնցի բացի, նույնականացման և արժեքի, կապի ներքին, դաշտի ճանքերի և այլնի վիճակի ու օգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և հաստատության սովորողների ու աշխատակիցների բավարարվածության աստիճանի բացահայտման նպատակով, ինչպես նաև և իրաժեք ինքնավերլուծության կատարելու նպատակով հաստատությանը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների, վարչական կազմի շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված Այդ ուսակի 23-ի շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով, քանի որ պետք է բացահայտեն ուսուցիչների և սովորողների բավարարվածության աստիճանը հաստատության տարբեր և արժեքի, կապի ներքին և այլ պայմաններում, ուսուցմանը նպաստելու հանգամանքից և այլն: Այս տեղ պետք է ներառել նաև

Ն ե ր ք ի ն ար դ յ ու ն ա վ ե տ ու թ յ ու ն ը = -----

--

Ար դ յ ու ն ք եր ի
գ ու մ ար

Կ շ ո վ ած

(«Key education indicators on social inclusion and efficiency»European Research Associates)»

**Հաստատու թյան ներքին արդյունավետության
ցուցանիշներն են՝**

**Հաստատու թյան մարդկային, ֆինանսական և
նյութական ռեսուրսները տնօրինվում են
արդյունավետ և հաստատու թյունը կարողանում է
ներգրավել լրացուցիչ միջոցներ .**

1. սովորող/ուսուցիչ հարաբերությունը .
2. սովորող/սպասարկող-վարչական անձնակազմ
հարաբերությունը .
3. դասարանների միջին խտությունը .
4. մեկ սովորողի հաշվով հաստատու թյան տարեկան
նախահաշիվը .
5. ուսուցչի միջին աշխատավարձը .
6. վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը .
7. սպասարկող կազմի միջին աշխատավարձը .
8. հաստատու թյան տարեկան նախահաշվում
արտաբյուջե տային միջոցներին չափը .
9. ծնողների կողմից դրամային ներդրումներին
տարեկան չափը .
10. հովանավորչական և դրամաշնորհային միջոցներին
տարեկան չափը .
11. աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատու թյան
տարեկան ծախսերին չափը .
12. կոմունալ վճարներին գծով հաստատու թյան տարեկան
ծախսերին չափը .
13. նորգույքի, սարքավորումների ձեռքբերման գծով
հաստատու թյան տարեկան ծախսերին չափը :

3.4. Կետում բերված հաստատու թյան ներքին
արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը
կատարելու և դրանք ամփոփելու նպատակով լրացնել
ստորև տրված Աղյուսակներ 24 և 25-ը :

**Աղյուսակ 24. Հաստատու թյան ներքին
արդյունավետության հիմնական ցուցանիշները՝
ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար**

Ցուցանիշներ	2021-2022 ուստա րի	2022-2023 ուստա րի	2023-2024 ուստա րի	
Սովորող/ուսուցիչ հարաբերություն (հաշվարկ .	448/30	438/32	446/32	

հաստատու է թյան սովորողներին ընդհանուր թվի հարաբերությունը ուսուցիչներին ընդհանուր թվին)				
Սովորող / սպասարկող - վարչական անձնակազմ հարաբերությունը (հաշվարկ . հաստատու է թյան սովորողներին ընդհանուր թվի հարաբերությունը վարչական սպասարկող անձնակազմի ընդհանուր թվին)	448/32	438/13	446/13	
Դասարաններին միջին խտությունը (հաշվարկ . հաստատու է թյան սովորողներին ընդհանուր թվի հարաբերությունը կոմպլեկտավորված դասարաններին ընդհանուր թվին)	448/24 19	438/23 19	446/19	
Մեկ սովորողին հաշվով հաստատու է թյան տարեկան նախահաշիվը (հաշվարկ . հաստատու է թյան տարեկան նախահաշվով հաստատված ամբողջ գումարին հարաբերությունը հաստատու է թյան սովորողներին ընդհանուր թվին)	228,9	234,8	257.9	
Ուսուցչի միջին աշխատավարձը (հաշվարկ . հաստատու է թյան տարեկան նախահաշվով ուսուցիչներին)	128,3	134,2	139,0	

աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)				
Վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով վարչական աշխատողների աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը վարչական աշխատողների ընդհանուր թվին)	181,6	181,6	246.2	
Սպասարկող կազմի միջին աշխատավարձը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան նախահաշվով սպասարկող կազմի աշխատավարձի գծով նախատեսված ամբողջ գումարի հարաբերությունը սպասարկող կազմի աշխատողների ընդհանուր թվին)	98,4	99,5	99.5	

**Մաս .4. Հաստատություններ առանկա կրթության
և հավասարության ապահովում**

ՀՀ Սահմանադրության հոդված 14.1.-ում ամրագրված է, որ. «Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև. խտրականությունը, կախված սեռից, ռասայից, մաշկի գույնից, էթնիկական կամ սոցիալական ծագումից, գենետիկական հատկանիշներից, լեզվից, կրոնից, աշխարհայացքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելությունից, գույքային վիճակից, ծնունդից, հաշմանդամությունից, տարիքից կամ անձնական կամ

սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից, արգելվում է»:

Ներառական կրթության հիմքում ընկած է մարդկանց հավասար իրավունքների վերոնշյալ սահմանադրական դրույթը և կրթությունն ստանալու մարդու հիմնարար իրավունքը, որն արտացոլված է ՀՀ Սահմանադրության հոդված 35-ում, ըստ որի.

«Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի կրթության իրավունք: Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է: Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի պետական ուսումնական հաստատություններում մրցութային հիմունքներով անվճար բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթություն ստանալու իրավունք»:

Կրթությունն ստանալու մարդու իրավունքն ամրագրված է նաև 1948 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի «Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում», որի հոդված 26-ի համաձայն.

«Յուրաքանչյուր ոք ունի կրթության իրավունք: Կրթությունը, առնվազն տարրական և հանրակրթական փուլերում, պետք է լինի անվճար: Տարրական կրթությունը պետք է լինի պարտադիր: Տեխնիկական և մասնագիտական կրթությունը պետք է լինի հանրամատչելի, իսկ բարձրագույն կրթությունը, ընդունականություններին համապատասխան, հավասարապես մատչելի բոլորի համար:

Կրթությունը պետք է նպատակառոդով լինի անձի լիարժեք զարգացմանը և մարդու իրավունքների ու հիմնարար ազատությունների նկատմամբ հարգանքի ամրապնդմանը: Այն պետք է նպաստի բոլոր ազգերի, ռասայական և կրոնական խմբերի միջև փոխըմբռնմանը, հանդուրժողականությանն ու բարեկամությանը, է՝ լավելի նպաստի ՄԱԿ-ի խաղաղապահական գործունեությանը: Ծնողներն իրենց երեխաների համար կրթության տեսակն ընտրելու առաջնային իրավունք ունենեն»:

Նույն քան կարևոր են 1989 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի <<Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիայի>> հոդված 28-ի դրույթները երեխայի կրթության իրավունքի մասին, համաձայն որի.

«Մասնակից պետությունները ճանաչում են երեխայի կրթության իրավունքը և հավասար հնարավորությունների հիման վրա այդ իրավունքի իրականացմանն աստիճանաբար հասնելու համար նրանք, մասնավորապես.

(ա) մտցնում են պարտադիր և անվճար տարրական կրթություն,

(բ) խրախուսում են միջնակարգ կրթության տարբեր ձևերի, ներառյալ՝ ընդհանուր և մասնագիտական կրթության զարգացումը, ապահովում են դրանց մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար և ձեռնարկում են այնպիսի անհրաժեշտ միջոցներ,

ինչ պիսիք են անվճար կրթությունն տրամադրելը և կարիքի դեպքում ֆինանսական օգնությունն ցույց տալը ,

(գ) բոլոր համապատասխան միջոցներով ապահովում են բարձրագույն կրթության մատչելիությունը՝ ըստյ ուրաքանչյուրի ընդունակությունների ,

(դ) ապահովում են կրթական և մասնագիտական տեղեկատվության և ուղեցույցների մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար ,

(ե) միջոցներ են ձեռնարկում նպաստելու կանոնավոր դպրոց հաճախելուն և դպրոցը թողած սովորողներին թվաքանակի նվազմանը :

Մասնակից պետությունները ձեռնարկում են բոլոր անհրաժեշտ միջոցները երաշխավորելու համար , որ դպրոցական կարգապահությունն իրականացվում է երեխայի մարդկային արժանապատվության հետ համատեղելի մեթոդներով և սույն Կոնվենցիային համապատասխան :»

Ինչպես նաև հոդված 29-ի հետևյալ դրույթները .

«Երեխայի կրթությունը պետք է ուղղված լինի .

(ա) երեխայի անհատականության , տաղանդի և մտավոր ու ֆիզիկական ունակությունների զարգացմանը՝ դրանց լրիվ ծավալով ,

(բ) մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների , ինչպես նաև ՄԱԿ-ի կանոնադրության մեջ ամրագրված սկզբունքների նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը ,

(գ) երեխայի ծնողների , նրա մշակութային ինքնատիպության , լեզվի և արժեքների , երեխայի բնականության երկրի ազգային արժեքների , նրա ծագման երկրի և իր սեփական քաղաքակրթություններից տարբեր քաղաքակրթությունների հանդեպ հարգանքի դաստիարակմանը ,

(դ) երեխային ազատ հասարակության մեջ , փոխըմբռնման , խաղաղության , հանդուրժողականության , տղամարդու և կնոջ իրավահավասարության և բոլոր ժողովուրդների , էթնիկական , ազգային և կրոնական խմբերի , ինչպես նաև բնիկ ազգաբնակչությանը պատկանող անձանց միջև բարեկամության ոգով պատասխանատու կյանքով ապրելուն նախապատրաստելը ,

(ե) շրջապատող բնության նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը »:

Երեխայի կրթության իրավունքը ամրագրված է նաև ՀՀ միջարք օրենքներում , մասնավորապես՝ «Երեխայի իրավունքներին մասին» , «Կրթության մասին» և այլն : Մասնավորապես «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդված ամրագրված է .

«Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության իրավունք՝ անկախ ազգությունից , ռասայից , սեռից , լեզվից , դավանանքից , քաղաքական կամ

այլ հայացքներից, սոցիալական ծագումից, գույքային դրույթ ունից կամ այլ հանգամանքներից: Պետությունը կրթության իրավունքն ապահովում է կրթության համակարգի բնական գործառնությունը և կրթությունը ստանալու համար սոցիալ-տնտեսական պայմանները ստեղծմամբ»:

Ներառականության հարցը պետք է նախ և առաջ դիտարկվի 1990 թվականին Ջոնթիենում ընդունված <<Կրթությունը բոլորի համար>> համաշխարհային հռչակագրի համատեքստում, որի 6 նպատակներից 2-ը հետևյալն են. համընդհանուր ընդգրկվածությունը և հավասարությունը՝ որպես թիրախ:

Ներառականության սկզբունքը սահմանված է 2005 թվականին ընդունված «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ՀՀ օրենքում, որը կարգավորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց, իրենց ընդունականությունը և կարողություններին համապատասխան, կրթությունը ստանալու իրավական, կազմակերպական և ֆինանսական հիմքերը, ինչպես նաև կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառում մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները:

Համաձայն օրենքի՝ «Ներառական կրթությունը՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համար առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով նրանց համատեղ ուսուցումն է հանրակրթական և մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում՝ նման պայմանների կարիք չունեցող անձանց հետ»:

Ներառական կրթությունը նպաստավոր է թե՛ կրթության նպատակային կազմակերպման, թե՛ ֆինանսական միջոցների օգտագործման արդյունավետության և թե՛ սովորողների իրավունքների հարգման տեսանկյունից: Սա այն դեպքն է, երբ շահում է երեխան, ընտանիքը, պետությունը և հասարակությունը:

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխան դառնում է իրավահավասար բոլոր երեխաների հետ: Նրա կրթության և հասարակական կյանքին մասնակցությունը որոշվում է իր ցանկությանը և նրան տրվում է հնարավորությունը բացահայտվելու՝ իր բոլոր ունակություններով, և դրսևորվելու՝ իր համար հաղթահարելի ձևով: Ներառական կրթության հիմքում ընկած է այն մոտեցումը, որ, երեխան ունի ոչ թե «ֆիզիկական ու մտավոր արատներ», այլ տարբեր պատճառներով կրթությանը լիարժեք մասնակցելու «դժվարություններ»: Դա կարող է լինել, ֆիզիկական միջավայրը, տեխնիկական սարքերը, մասնագետի

աշխատանքը, ուսուցման մեթոդները, ուսուցողական հարմարեցված նյութերը և այլն:

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանի կարիք ունեցող երեխայի ընտանիքը դադարում է խոլսափել իր երեխայի խնամքից կամ իր երեխայի հետ միջավայրի շփումից, քանի որ նույն միջավայրը հանդուրժողականությամբ է վերաբերում իր երեխային՝ ընդունելով վերջինիս հավասար լինելու փաստը: Ընտանիքի հետ տարվող մասնագիտացված աջակցության ծառայությունները և միջավայրի վերաբերմունքը օգնում են ծնողին ավելի օգտակար լինել իր երեխային, դուրս գալ անելանելիության վիճակից ու ամոթի բարդույթից և օգնել իր երեխային հաղթահարելու անհատական ուսուցման պլանը:

Ներառական կրթության պարագայում, պետությունը աստիճանաբար իրականացնում է սոցիալական հավասարության ապահովման խնդրում իր դերակատարումը՝ նվազեցնում է հասարակության շերտավորումը ու նպաստում նրա հոգեբանական առողջացմանը, հասնում է բյուջետային միջոցների արդյունավետ ու նպատակային բաշխմանը, քանի որ հատկացումները կատարվում են ավելի մեծ թվով երեխաների կրթությանը կազմակերպելու համար:

Երեխաների շրջանում իրավահավասարության ապահովումը հանգեցնում է ստեղծագործական հնարավորությանը ու ինքնուրույն գործելու պատրաստմարդու ձևավորմանը:

Ի վերջո ներառական կրթությունը նպաստում է երկրում կրթության կազմակերպման և իրականացման մեխանիզմների արդիականացմանը՝ համաշխարհային զարգացման ժամանակակից միտումներին և մարտահրավերներին համահունչ:

Ասպիսով, ներառական կրթությունը, ենթադրում է հաստատություններում այնպիսի կրթական միջավայրի և պայմանների ստեղծում, որոնցում բոլոր երեխաները, անկախ իրենց առանձնահատուկ կրթական կարիքներից, ունեն կրթություն ստանալու հավասար հնարավորություններ: Նման միջավայրը պետք է լինի երեխաներին ներառող, կրթություն ստանալու համար արդյունավետ, երեխաների նկատմամբ բարյացկամ, երեխաների առողջության համար ապահովու անվտանգ: Ներառումը ենթադրում է կրթության առավել լայն տեսլական, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ՝

- հաշմանդամություն ունեցող երեխաների.
- բռնության ենթարկվող երեխաների.
- աշխատող երեխաների.
- փախստական կամ տեղահանված երեխաների.
- միգրանտներին.
- ծայրահեղ չքավորության մեջ ապրող երեխաների.

- Ազգային կամ լեզվական փոքրամասնություններին երեխաներին .
- հակամարտություններին գոտիներին երեխաներին .
- ՄԻԱՎ/ՁԻԱՅ-ի հետևանքները կրող երեխաներին և այլն :

Ուսումնական հաստատությունում բոլոր երեխաներին մոտ պետք է ձևավորվեն այնպիսի հմտություններ, վերաբերմունք և արժեհամակարգ, ինչը նրանց թույլ կտա հաստատությունն ավարտելուց հետո, չափահաս կյանքում իրենց լիովին դրսևորել և ինքնաիրացվել :

Հավասարության սկզբունքը իր մեջ ներառում է նաև տարբեր սեռերի, ազգային փոքրամասնություններին, սոցիալական տարբեր կարգավիճակի ընտանիքներին երեխաներին հավասարությունը : Հայաստանի, ինչպես և ընդհանրապես ժողովրդավարական պետություններին օրենսդրությունները, ամրագրում են սեռերի հավասար իրավունքները, պարտականությունները և ազատությունները : Սեռերի հավասարության սկզբունքներն ամրագրված են ՀՀ մի շարք օրենքներում, ինչպես նաև ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքում, որտեղ նշված է, որ աշխատանքային հարաբերություններին կողմերը իրավահավասար են՝ անկախ նրանց սեռից, ռասայից, ազգությունից, լեզվից, ծագումից, ամուսնական վիճակից, ընտանեկան դրությունից և աշխատողի գործնական հատկանիշների հետևյալ պայմաններին :

Հաստատությունում ներառական կրթության և սովորողներին միջև հավասարության ապահովման ինքնազնադատումն ուղղված է բացահայտելու, թե արդյոք հաստատությունն ապահովում է ակնկալվող հետևյալ արդյունքները՝

- հաստատությունը ընդունվելու և հաստատությունում սովորելու համար ստեղծված են հավասար պայմաններ բոլոր երեխաներին համար՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիությունն աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողներին հավասար մասնակցությունը ուսումնառության գործընթացին՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիությունն աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողներին համար կրթության արդյունքներին հասնելու և առաջադիմության ցանկալի մակարդակը՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական խոցելիությունն աստիճանից անկախ:

Հաստատու է թյուր ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական գուցանիշները և չափանիշները հետևյալ են՝

Հաստատու է թյուր կարևորում է ներառական կրթության թյուր .

1. ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված է հաստատու է թյուր զարգացման ծրագրում .
2. հաստատու է թյուր զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ , այդ թվում ուսուցիչների վերապատրաստումներ .
3. հաստատու է թյուր տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով տեղակալ /կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին .
4. հաստատու է թյուր վեբ կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորություններ .
5. հաստատու է թյուր իրականացում է երեխաների հավասար իրավունքներին , հանդուրժողականությանը նվիրված և մանկային ուսումնական ծրագրեր :

Հաստատու է թյուր աշխատակազմը արդիականացնում է իր գիտելիքներն ու հմտությունները ներառական կրթության ոլորտում .

6. վերջին 5 տարում տնօրինությանը մասնակցել է ներառական հաստատու է թյուր կառավարման թեմայով վերապատրաստումների .
7. հաստատու է թյուր ունի ներառական կրթության ուղղությամբ վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ : Վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը :

Հաստատու է թյուր ունի բավարար ռեսուրսներ՝ աջակցելու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների սովորելուն և ուսումնական միջավայրը հարմարեցված է նրանց կարիքներին .

8. հաստատու է թյուր ամենուրեք (դասասենյակներ , դահլիճներ , գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն .
9. հաստատու է թյուր ունի կրթության առանձնահատուկ պայմաններ կարիք ունեցող

սովորողներին հոգեբանամանկավարժական
աջակցություն թիմ (հատուկ մանկավարժ,
սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական
և այլն)։

10. հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և
որակի ուսումնամեթոդական նյութեր և
սարքավորումներ ֆունկցիաների տարատեսակ
սահմանափակումներ ունեցող սովորողներին
համար .
11. հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և
որակի ուսումնամեթոդական նյութեր և
սարքավորումներ ևս ունեցող ան տեսողության
ֆունկցիայի բացակայությամբ կամ
սահմանափակում ունեցող սովորողներին համար .
12. հաստատության դասասենյակներին
դասավորվածությամբ ունենալ նպիսին է, որ կրթության
առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող
սովորողները մեկուսացված չեն .
13. հաստատությունում ունի ռեսուրս-սենյակ
կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք
ունեցող սովորողներին համար .
14. հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող
կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք
ունեցող սովորողներին թիվը և տոկոսը .
15. հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող
կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք
ունեցող սովորողներին ծնողների (խնամակալների)
թիվը և տոկոսը :

**Հաստատությունը տեղյակ է դասարանական և
արտադասարանական աշխատանքներին կրթության
առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող
երեխաների հավասար մասնակցությանը խոչընդոտող
հանգամանքներին և մշակել ու իրականացնում է դրանք
վերացնել ու միջոցառումներին պլան .**

16. հաստատությունում հաղթահարված են
ներառականության ունի խաթարող ֆիզիկական
(թեքահարթակ, հենակ և այլն) խոչընդոտները .
17. հաստատությունում հաղթահարված են
ներառականության ունի խաթարող սոցիալական
(վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները :

**Ուսուցիչները կարողանում են հարմարեցնել
ուսումնական ծրագիրը, դասի պլանն ու ուսուցանման
գործընթացը կրթության առանձնահատուկ
պայմանների կարիք ունեցող երեխաների կարիքներին
և մշտապես խրախուսում են նրանց .**

18. Անհատական ուսումնական պլանները (ԱՌԴ)
մշակվում են համաձայն հանրակրթության
պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝

հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը.

19. ուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշումներ առկա կրթության նկատմամբ.
20. ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման հրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր.
21. ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից.
22. ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում, և նույնիսկ սեփական վարքագծում:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները հավասարապես մասնակցում են դպրոցի և դասի բոլոր գործընթացներին՝ ըստ իրենց կարողությունների առավելագույն աստիճանի.

23. հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք.
24. հաստատությունից հեռացած/ուսումնական վարտ թողած կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
25. կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների բացակայությունների միջին թիվը, ժամ/սովորող.
26. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
27. հաստատության աշակերտական խորհրդում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների թիվը:

Հաստատության սովորողները գիտակցում են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող իրենց ընկերների նկատմամբ գոյություն ունեցող կարծրատիպերի վերացման հրաժեշտությունը և օգնում են փոխել դրանք.

28. կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականություն ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը.

29. հաստատություն կայքում և/կամ աշակերտական թերթում կրթության առանձնահատուկ պայմաններին կարիք ունեցող երեխաներին կամ հաշմանդամություն թեմայով սովորողներին կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, ֆոտոնկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:

Հաստատությունում ապահովված է սեների, և ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջև հավասարությունը.

30. սեների հավասարություն գործակիցը՝ հաստատությունում սովորող տղաներին թվի հարաբերությունը աղջիկներին թվին.
31. Աշակերտական խորհրդում սեների հավասարություն գործակիցը՝ խորհրդին անդամ աղջիկներին թվի հարաբերությունը տղաներին թվին.
32. գերազանց առաջադիմությունամբ տղաներին թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմությունամբ աղջիկներին թվին.
33. տարեկան անբավարար գնահատական (ներ) ունեցող տղաներին թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական (ներ) ունեցող աղջիկներին թվին.
34. տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկներին տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով).
35. «մաթեմատիկա», «ֆիզիկա», «քիմիա» և «կենսաբանություն» առարկաներից տղաների և աղջիկներին միջին առաջադիմությունը.
36. հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաներին թիվը և տոկոսը.
37. աշակերտական խորհրդին անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաներին թիվը.
38. հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաներին միջին տարեկան առաջադիմությունը /գնահատականները.
39. անվճար դասագրքեր ստացող սովորողներին թիվը և տոկոսը.
40. անվճար սնունդ ստացող սովորողներին թիվը և տոկոսը.
41. սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին համար հաստատություն իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերը և դրանց թիվը.
42. հաստատության կողմից իրականացված ներառական կրթությունն առնչվող արտադասարանական միջոցառումներին թիվը՝ ըստ դասարանների (գրույցներ, ֆիլմերի դիտում, քննարկումներ, կլոր-սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն):

Ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են և՛ փաստաթղթային ուսումնասիրություններ, և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումներ իրականացում:

Մաս 4-ում բերված չափանիշներ 1-ից 13-ի, 16-ից 18-ի և 20-ից 22-ի և 41-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություններ և դիտարկում-փաստագրում կամ հարցումներ և դրանք իրականացնելուց հետո լրացնել ստորև Աղյուսակ 26-ը:

Աղյուսակ 25. Հաստատության ուսումնական կրթության իրականացմանը վերաբերվող չափանիշներ

Չափանիշ	Այն	Ոչ	Մենաբանություններ
Ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակամրագրված է հաստատության զարգացման ծրագրում	այն		ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ մայիսի 11-ի <<Ներառական կրթություններ իրականացնող դպրոցների ցանկը հաստատելու մասին>> N428 Ա/Ք հրամանի հավելվածի նոր 131 կետը:
Հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում ուսուցիչների վերապատրաստումներ	Այն		
Հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններ ովտեղակալ/կամայն պատվիրակված է տեղակալներին ցուցումներ տրամադրել	Այն		Հետևում է հաճախումներին, սննդի բաշխմանը, բազմամասնագիտական խմբի կողմից աշխատանքների կազմակերպմանը

Հաստատու է թյան վերկայքում գործում է ներառական կրթություն Բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորություններ	Այն		
Հաստատու է թյունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությունը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:	Այն		Դասդեկներին հանդիպման ժամերին և ծնողական ժողովներին անցկացվում են զրույցներ՝ նվիրված երեխաների հավասար իրավունքներին և հանդուրժողականություն թյանը:
Վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատու է թյուններին կառավարման թեմայով վերապրաստման	Այն		Երեխաների բժշկահոգեբանաման կապարժական գնահատման կենտրոն
Հաստատու է թյունն ունի ներառական կրթություն թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ: Վերջին 5 տարում ներառական կրթություն թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը	Այն		30
Հաստատու է թյունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) ապահովված է տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձանց համար ֆիզիկական մատչելիություն ունի	Այն		Ունենք թեքահարթակներ. ապահովված է տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձանց համար ֆիզիկական մատչելիություն ունի /բայց ոչ բոլոր հարկերում/
Հաստատու է թյունն ունի կրթություն անանձնահատուկ պայմաններին կարիք ունեցող սովորողներին	Այն		Բազմամասնագիտական խմբում աշխատում են՝ սոցմական կապարժ, հոգեբան, ուսուցիչ օգնական

հոգեբանամանկավարժական աջակցություն թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աջակցող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն)			
Հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի սարքավորումներ և ուսումնամեթոդական նյութեր Ֆունկցիաների տարատեսակ սահմանափակումներ ունեցող սովորողներին համար	Այն		Սահմանափակ կարողություն ունեցող երեխաների համար կաբինետները ապահովված են անհրաժեշտ գույքով /2021թ. ստացված <<Կարիտասից>>, մարզասարքով, ուսումնամեթոդական նյութերով:
Հաստատությունում առկա են բավարար քանակի և որակի սարքավորումներ և ուսումնամեթոդական նյութեր Լսողություն և տեսողություն Ֆունկցիայի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող սովորողներին համար		ՈՉ	
Դասասենյակներին դասավորվածություն ունեցող սովորողներին համար Կրթություն առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն	Այն		ԿԱՊԿՈՒ սովորողներին ուսուցման համար հատկացված դասասենյակները գտնվում են առաջին հարկում, մեկուսացված չեն, մյուս դասասենյակներին կողքին են:
Հաստատությունում ունի ռեսուրս-սենյակ կրթություն առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողներին համար	Այն		Ֆիզիկական վիճակը նորմալ է, վերանորոգված է, ապահովված է անհրաժեշտ գույքով
Հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը Խաթարող ֆիզիկական (թեքահարթակ, հենակ և այլն)	Այն		Կաթեքահարթակ

խոչընդոտները			
Հաստատվել է հարցում հաղթահարված են ներառականություն ընթացքում սոցիալական (վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները	Այ ն		Կատարվել է հարցում պարզելու, թե արդյոք հաստատվել է հաղթահարված են ներառականություն ընթացքում սոցիալական (վերաբերմունք, կարծրատիպ) խոչընդոտները: Հարցման մեջ ներառվել են ուսուցիչներին, սովորողներին, կրթության առանձնահատուկ պայմաններին կարիք ունեցող սովորողներին, ծնողներին, և վարչական կազմը: Հարցվողների 80%-ը կարծիք են հայտնել, որ դպրոցում արդյունավետ կերպով կազմակերպվում են ներառական կրթության մեջ ընդգրկված աշակերտներին հետ աշխատանքը:
Անհատական ուսումնական պլանները (ԱՌԴ) մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունականություն ները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը	Այ ն		(ԱՌԴ) մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունականությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը
Ուսուցիչներին թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ	Այ ն		Բոլոր ուսուցիչները
Ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման	Այ ն		Ուսուցիչներին դիրքորոշումը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչներին, սովորողներին, կրթության առանձնահատուկ պայմաններին կարիք ունեցող

անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր			սովորողներին, ծնողներին և վարչական կազմի 2 րջանում :
Ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողներին կառավարման, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից	Այն		Հարցվողների 90%-ը հաստատում են, որ ուսուցիչներն ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր սովորողներին կառավարման, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից
Ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ, երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում, և նույնիսկ սեփական վարքագծում	Այն		
Սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին համար հաստատություններակնացրած սոցիալական աջակցություն ծրագրերը	Այն		Տրամադրել անվճար դասագրքեր, օգնել հագուստով, երեխաների ընտանիքների մասին սոցիալական վիճակի մասին իրազեկել մարզային ու համայնքային մարմիններին :

Մաս 4-ում բերված ցուցանիշներ 14, 15, 19, և 23-ից 42-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնական սիրողություն և փաստագրում, այնուհետև լրացնել ստորև Աղյուսակ 27-ը :

**Աղյուսակ 26. Տվյալներ հաստատությունում
ներառական կրթության իրականացման և
հավասարության ապահովման խնդիրների վերաբերյալ**

Ցուցանիշ	2021-2022 ուստա րի	2022-2023 ուստա րի	2023-2024 ուստա րի
Ռեսուրս-սենյակայցելող կրթության առանձնահատուկ	50	37	31

պայ ման ն եր ի կար ի ք ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ ի վ ը (Կ Ա Պ Կ) և տ ո կ ո ս ը (Հ ա շ վ ա ր կ . ռ ե ս ու լ ռ ս -ս ե ն յ ա կ ա յ ց ե լ ո ղ Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ վ ի հ ա ր ա ք եր ու թ յ ու ն ը Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու լ թ վ ի ն՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ մ ա մ ք)	100%	100%	100%
Ռ ե ս ու լ ռ ս -ս ե ն յ ա կ ա յ ց ե լ ո ղ Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ծ ն ո ղ ն եր ի (խ ն ա մ ա կ ա լ ն եր ի) թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը (Հ ա շ վ ա ր կ . ռ ե ս ու լ ռ ս -ս ե ն յ ա կ ա յ ց ե լ ո ղ Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ծ ն ո ղ ն եր ի (խ ն ա մ ա կ ա լ ն եր ի) թ վ ի հ ա ր ա ք եր ու թ յ ու ն ը Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ծ ն ո ղ ն եր ի (խ ն ա մ ա կ ա լ ն եր ի) ը ն դ հ ա ն ու լ թ վ ի ն՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ մ ա մ ք)	40 80%	37 70%	20 70%
Հ ա ս տ ա տ ու թ յ ա ն ա յ ն ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը , ո վ ք եր ու ն ե ն կ թ թ ու թ յ ա ն առ ա ն ձ ն ա հ ա տ ու կ պ ա յ մ ա ն ն եր ի կ ա ր ի ք (Հ ա շ վ ա ր կ . Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ վ ի հ ա ր ա ք եր ու թ յ ու ն ը ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու լ թ վ ի ն՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ մ ա մ ք ; ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ ի վ ը և տ ո կ ո ս ը հ ա շ վ ա ր կ ե լ ը ս տ հ ա շ մ ա ն դ ա մ ու թ յ ա ն և կ ա ր ի ք ն եր ի տ ի պ եր ի)	101	88	84
Հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց դ ու լ ռ ս ե կ ա ծ (ու ս ու լ մ ն ա ն ա վ ա ր տ թ ո ղ ա ծ) Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ ի վ ը (Հ ա շ վ ա ր կ . հ ա ս տ ա տ ու թ յ ու ն ի ց հ եռ ա ց ա ծ /ու ս ու լ մ ն ա ն ա վ ա ր տ թ ո ղ ա ծ Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի թ վ ի հ ա ր ա ք եր ու թ յ ու ն ը Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի ը ն դ հ ա ն ու լ թ վ ի ն՝ տ ո կ ո ս ա յ ի ն ա ր տ ա հ ա յ տ մ ա մ ք)	4	9	8
Կ Ա Պ Կ ու ն ե ց ող ս ո վ ո թ ո ղ ն եր ի բ ա ց ա կ ա յ ու թ յ ու ն ն եր ի մ ի ջ ի ն			

թիվը (Ժամ/սովորող)			
(Հաշվարկ. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայ ությունների տարեկան ընդհանուր թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվին)			
Արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքների մասնակցող ԿԱՊԿ սովորողների թիվը և տոկոսը	73		
(Հաշվարկ. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքների մասնակցող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվի հարաբերությունը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թվին՝ տոկոսային արտահայտմամբ)	100%	100%	100%
Դպրոցի աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը	4	6	4
ԿԱՊԿ կարիք ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականությամբ ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը			80%
Հաստատության վեբկայքում և/կամ աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող անձացկամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, ֆոտոնկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:	-		Ֆորմա - թատրոն
Աշակերտական խորհրդի կազմում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը	6	4	4
Սեռերի հավասարության գործակիցը՝ հաստատության ունեցող սովորող տղաների թվի հարաբերությունը աղջիկների թվին	1.7	0.95	0,96
Աշակերտական խորհրդում սեռերի հավասարության գործակիցը՝ խորհրդի անդամ աղջիկների թվի հարաբերությունը տղաների թվին		1,5	

Գերազանց առաջադիմությունը ամբողջական է թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմությունը ամբողջիկ ներքին	0,7	1,0	
Տարեկան անբավարար գնահատական (ներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական (ներ) ունեցող աղջիկ ներքին	-		
Տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկ ներքին տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով)	-	2,1	
«Մաթեմատիկա», «Ֆիզիկա», «քիմիա» և «կենսաբանություն» առարկաներից տղաների և աղջիկ ներքին միջին առաջադիմությունը /տարեկան գնահատականները			
Հաստատություն ունեցող մսովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ . հաստատություն ունեցող մսովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թվի հարաբերությունը սովորողների ընդհանուր թվին)	3	3	
Աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը	-		
Հաստատություն ունեցող մսովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը /գնահատականները	-		
Անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ . անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թվի հարաբերությունը սովորողների ընդհանուր թվին)	244/40%	75/10%	175/39%
Անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (Հաշվարկ . անվճար սնունդ ստացող սովորողների թվի հարաբերությունը	54/57%	227/57%	224/49%

սովորողների ընդհանուր թվին)			
Հաստատված թվական կրթական արտադասարանական միջոցառումների դասարանների ֆիլմերի քննարկումներ. սեմինարներ, էքսկուրսիաներ այլն):	12	12	4-5
Սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար հաստատված իրականացրած սոցիալական աջակցություն ծրագրերի թիվը			

Մաս 5.3 ամայն քային մասնակցություն

«Ծնողները, ընտանիքները, մանկավարժները և համայնքները միասնաբար - սա է այն լավագույն համագործակցությունը, որը կարող է ապահովել, որ բոլոր աշակերտները ստանան անհրաժեշտ աջակցություն և ապահովված լինեն պահանջվող ռեսուրսներով՝ իրենց ուսման և կյանքի մեջ հաջողությունների հասնելու նպատակով:

Միջազգայնորեն տարանջատում են ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների մասնակցության 6 ձև: Դրանք են՝

- Ծնողական և ընտանեկան խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը երեխայի հանդեպ.
- Ծնողների, ընտանիքների և համայնքների մշտական հաղորդակցությունը (կապը) հաստատված թվական հետ.
- Ծնողների, ընտանիքների և համայնքների կամավորական բնույթի գործունեությունը՝ ուղղված հաստատված թվականն օժանդակելու.
- աջակցությունը երեխային իր տնային աշխատանքների կատարման մեջ և սովորելու գործընթացում.
- Ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատված թվական կողմից որոշումների կայացման գործընթացում.
- հաստատված թվական համագործակցությունը տեղական իշխանությունների և համայնքների հետ:»

(NEA Education Policy and Practice Department (Center for Great Public Schools) 1201 16th St., NW, Washington, D.C. 20036)

Այսպիսով ծնողների, ընտանիքների և համայնքի մասնակցությունը համարվում է ուսումնական հաստատված թվական գործունեություն բարելավման կարևոր միջոց: Մասնակցություն առաջնային և

կարևորագույն ձևն է երեխայի հանդեպ խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը ծնողների և ընտանիքների կողմից, ներառյալ՝ ուսումնական հաստատություններում երեխայի կանոնավոր հաճախումն ապահովելը: Անհրաժեշտ է նաև ծնողների և ընտանիքների մշտական հաղորդակցությունը և կապը ուսումնական հաստատության հետ, ծնողական ժողովներին կանոնավոր մասնակցությունը՝ երեխայի բացակայությունների, առաջադիմության, հաջողությունների և խնդիրների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու և նրան աջակցելու համար: Ծնողական և ընտանեկան մասնակցության տեսանկյունից շատ կարևոր է նաև երեխայի տնային հանձնարարությունների կատարումը վերահսկելը և անհրաժեշտության դեպքում նրան աջակցելը՝ նպաստելով երեխայի մոտսովորելու նկատմամբ սիրո և հակումների առաջացմանը: Ծնողներն իրավունք ունեն հետևել երեխայի ուսումնառությանը ուսումնական հաստատությունում, մասնակցել դասալսումներին, սակայն մերերկրում նրանց մասնակցության այս ձևը տարածված չէ և ծնողների մասնակցության աստիճանը երեխայի ուսումնառության գործընթացին հաստատությունում հիմնականում ցածր է:

Մասնակցության ամենատարածված ձևը Հայաստանում ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների կամավորական բնույթի գործունեությունն է՝ հաստատությանն օժանդակելու և երեխաների համար միջոցառումներ կազմակերպելու նպատակով: Ընտանիքները, ծնողները և համայնքները հաստատությանն օժանդակում են կամավոր դրամական ներդրումներով, աշխատանքով, գույքով կամ նյութերով, ինչպես նաև միջոցառումների կազմակերպմամբ և դրանց մասնակցությամբ:

Մասնակցության առավել բարձր մակարդակի հասնելու համար կարևոր նշանակություն ունի ծնողների և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացմանը, ինչը Հայաստանում ապահովվում է հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի, ինստիտուտի միջոցով: Խորհրդի կազմում ներառվում են հաստատության սովորողների ծնողները, մանկավարժները, տարածքային կառավարման մարմնի, նախարարության և տեղական ինքնակառավարման մարմնի ներկայացուցիչները: Խորհրդի լիազորություններն են՝

- հիմնադրի սահմանած կարգով տնօրեն ընտրելը.
- հանրակրթական դպրոցի ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթի կարգը հաստատելը.
- հոգաբարձուներին խորհրդի կողմից ներկայացված նախահաշիվը, ինչպես նաև

նպատակային ծրագրերը քննարկելը, որոնց քննարկումներին կարող է մասնակցել հոգաբարձուների խորհրդի լիազոր ներկայացուցիչը.

- գույքի օտարման և (կամ) ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների վերաբերյալ տնօրենի ներկայացրած առաջարկությունները լսելը և դրանց հավանություն տալը.
- հիմնադրի սահմանած կարգով հանրակրթական դպրոցի շահույթի տնօրինման հիմնական ուղղությունները և համամասնությունները սահմանելը:

Բացի այդ ուսումնական հաստատության կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական խորհուրդներ, առարկայական մեթոդական միավորումներ: Ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ կարող են նախատեսվել նաև այլ խորհրդակցական մարմիններ՝ հոգաբարձուների և այլ խորհուրդներ: Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Մասնակցություն Բարձրագույն կարևոր գործունեության հաստատության կողմից իրականացված քայլերը, որոնք ուղղված են հաստատության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների /համայնքների հետ, ինչպես նաև զանազան համայնքային կառույցների հետ համագործակցության ամրապնդմանը: Ոչ միայն համայնքը պետք է ակտիվորեն մասնակցի հաստատության գործունեությանը, այլ նաև պետք է գործի հետադարձ կապը: Հաստատությունը գործունե մասնակցություն պետք է ունենա համայնքի հիմնախնդիրներին լուծմանը՝ այդ գործընթացում ներգրավելով նաև սովորողներին: Այն պետք է հանդիսանա տվյալ համայնքի կրթամշակութային կենտրոնը, լինի համայնքահեն:

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը պետք է բացահայտի, թերթանով է արդյունավետ սովորող - ^{ԻՎՕ} /ընտանիք - հաստատություն - համայնք համագործակցությունը և որքանով է այն նպաստում կրթության որակի բարձրագույնը:

Ծնողներին /ընտանիքներին և համայնքի մասնակցությունը նկարագրող ցուցանիշներին և չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են ինչպես փաստաթղթային ուսումնասիրություն, փաստագրում և դիտարկում, այնպես էլ հարցում:

Ստորև բերվում են սովորողների և նրանց ծնողների մասնակցության վերաբերյալ գոհացանիշները:

Հաստատության մթնոլորտը նպաստում է սովորողների և տնօրինության համագործակցությանը: **Տնօրինությունը խրախուսում է ակտիվ սովորողների մասնակցությունը հաստատության գործունեությանը, խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում է դրանց իրագործմանը.**

1. Սովորողների մասնակցությունը իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ հաստատության ղեկավարության կողմից որոշումների կայացմանը, նման դեպքերի թիվը և մասնակցությունը սովորողների տոկոսը.
2. սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և դրանց թիվը, նախաձեռնությունների մասնակցությունը նույնացած սովորողների տոկոսը.
3. սովորողների կողմից կազմակերպած միջոցառումները և դրանց թիվը, միջոցառումներին մասնակցությունը նույնացած սովորողների տոկոսը.
4. սովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը, մասնակցությունը նույնացած սովորողների տոկոսը.
5. իրենց հոգող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոր-սեղանները, քննարկումները, դրանց թիվը, և մասնակցությունը նույնացած սովորողների տոկոսը.
6. սովորող-սովորող և սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունները հաստատության ուղիով:

Հաստատությունում գործում է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան աշակերտական խորհուրդ, որի ներկայացրած առաջարկություններն ամբողջությամբ արտացոլում են սովորողների կարիքները: **Հաստատության աշակերտական խորհրդի իր գործունեությունը կառուցում է փոխադարձ հարգանքի, աշակերտների, ծնողների և տնօրինության փոխադարձ վստահության և աշակցության մթնոլորտում, իրականացնում է հանրօգուտ աշխատանք.**

7. Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած քայլերն՝ ուղղված ուսման մեջ կամ այլ

հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելու.

8. աշակերտական խորհրդի կողմից ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողներին միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու և պատակով.
9. աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները, ներառյալ՝ կազմակերպված շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները; դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողներին տոկոսը.
10. աշակերտական խորհրդի գործունեության համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին:

Հաստատության ծնողական խորհրդի սերտ համագործակցում է տնօրինության և աշակերտական խորհրդի հետ, նպաստում է սովորողներին ուսումնական տիրակալական աշխատանքներին.

11. Սովորողներին ուսումնական տիրակալական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները, դրանց թիվը և ընդունված առաջարկներին տոկոսը ներկայացված ինկատամամբ.
12. ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները՝ հանդեսները, հավաքները, երեկոյ թները, էքսկուրսիաները, ճանաչողական այցերը և այլն ու դրանց թիվը; մասնակից ծնողներին թիվը և սովորողներին տոկոսը
13. ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց օգնությամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկները, դրանց թիվը.
14. ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը և դրանց ընթացքում քննարկված հարցերի շրջանակները.
15. ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներին սովորողներին տրամադրվող աջակցությունը, ձևերը և աջակցությունը ստացող սովորողներին տոկոսը.
16. ծնողական և աշակերտական խորհրդի համագործակցությունը և դրանց ձևերը.

17. հաստատու թյան առօրյա հիգ և տեղի ունեցող իրադարձություններին ծնողներին տեղեկացված թյան աստիճանը .
18. ծնողներին ներգրավված թյունը սովորողներին արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներին, ներգրավված թյան ձևերը և նման աշխատանքներում ներառված ծնողներին տոկոսը .
19. ծնողներին տոկոսը, որոնք օգտվում են <http://www.dasaran.am>, <http://ktak.am>, <http://www.amedu.am>, <http://forum.amedu.am/>, <http://lib.amedu.am>, և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատու թյան կայքից :

Հաստատու թյունը և համայնքը համագործակցում են և հաստատու թյունը վարում է ակտիվ հասարակական կյանք .

20. հաստատու թյան շենքային պայմաններին բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնական թանկան բազայի համալրման և այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, այդ ուղղությամբ կատարված ներդրումները .
21. համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողներին տեղեկացված թյունը և նրանց մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցությունը ձևերը; մասնակցություն ունեցած սովորողներին տոկոսը .
22. հաստատու թյան կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված և անցկացված միջոցառումները և դրանց թիվը; մասնակից սովորողներին տոկոսը և համայնքի ներկայացուցիչների թիվը .
23. հաստատու թյան կողմից ՀՀ-ների հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերը և մասնակից սովորողներին թիվը՝ ըստ ծրագրերի :

Մաս 5-ում բերված 1-ից 5-րդ գույքանիշներ համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալներին/տեղեկատվություն հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում/փաստագրում, այնուհետև լրացնել ստորևադր ուսակ 28-ը :

Աղյուսակ 28. Տվյալներ հաստատու թյան գործունեությանը սովորողներին մասնակցությունը վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի
----------	----------------------	----------------------	----------------------

Սովորողներին մասնակցությունը ամբիոններում վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ դեկավարումը անկողմից որոշումներին կայացման դեպքերի թիվը	17	14	12
Սովորողներին կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունների թիվը .	22	19	18
Սովորողներին կողմից կազմակերպած միջոցառումներին թիվը	17	22	25
Իրենց հոգևոր հարցերի վերաբերյալ սովորողներին կողմից կազմակերպված համաժողովներին , սեմինարներին ,կլոր - սեղաններին ,քննարկումներին թիվը	35	37	36
Սովորողներին մասնակցությունը ամբիոններում վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ հաստատության դեկավարումը անկողմից կայացրած որոշումները և դրանց կայացմանը մասնակցություն ունեցած սովորողներին տոկոսը .			

Աղյուսակ 30. Տվյալներ հաստատության ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	2023-2024 ուստարի
Սովորողներին ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկության ներքին թիվը և ընդունված առաջարկներին տոկոսը ներկայացված խնդիրներին կատարմամբ .	8	10	8
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումներին՝ հանդեսներին ,հավաքներին , երեկույթներին , էքսկուրսիաներին , ճանաչողական այցերին ,	47	51	50

Ժողովներին .և այլ նիթիվը			
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկներին թիվը .	6	7	8
Ծնողական խորհրդի հանդիպումներին հաճախականությամբ՝ դրանց թիվը ուստարվա ընթացքում	6	5	4
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատվող թյան ծնողագրեր և սոցիալապես անապահով ընտանիքներին աջակցություն և ստացող սովորողներին տոկոսը տվյալ ուստարում	3	4	4
Սովորողներին արտադրողական և արտադասարանական աշխատանքներում ներառված ծնողներին տոկոսը .	25	25	20
Ծնողներին տոկոսը ,որոնք օգտվում են emis.am, http://ktak.am , http://www.armedu.am , http://forum.armedu.am/ , http://lib.armedu.am , և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատվող թյան կայքից	91	95	95